I

(Tájékoztatások)

BIZOTTSÁG

AZ AGRÁR- ÉS ERDÉSZETI ÁGAZATBAN NYÚJTOTT ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRÓL SZÓLÓ KÖZÖSSÉGI IRÁNYMUTATÁSOK, 2007–2013

(2006/C 319/01)

I. BEVEZETÉS

(1) A Szerződés 33. cikke meghatározza a közös agrárpolitika célkitűzéseit. A közös agrárpolitika, valamint az alkalmazásával kapcsolatos különös módszerek kidolgozása során figyelembe kell venni a mezőgazdasági tevékenység különleges jellegét, amely a mezőgazdaság speciális szerkezetéből és a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségekből, a megfelelő kiigazítások fokozatos végrehajtásának szükségességéből, valamint azon tényből ered, hogy a mezőgazdaság egy, a gazdasághoz mint egészhez szorosan kapcsolódó ágazatot alkot. Az állami támogatás igénybevétele csak akkor lehet indokolt, ha az tiszteletben tartja e politika célkitűzéseit.

(2) A közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet ([1]) alapvető változtatást tartalmaz a közösségi támogatás mezőgazdasági termelők számára történő megadásának módját illetően. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet ([2]) („a vidékfejlesztési rendelet") létrehozza a vidékfejlesztési politika 2007–2013-as évekre vonatkozó keretét, megerősítve a vidékfejlesztésnek – mint a közös agrárpolitika második pillérének – szerepét. Az 1698/2005/EK rendelet 88. és 89. cikke egyedi rendelkezéseket tartalmaz az állami támogatás tekintetében. Az 5. cikk előírja, hogy a vidékfejlesztési intézkedésekkel kapcsolatos támogatásnak összhangban kell lennie a Szerződéssel, valamint az az alapján elfogadott valamennyi jogi aktussal.

([1]) HL L 270., 2003.10.21., 1. o. A legutóbb az 1405/2006/EK rendelettel (HL L 265., 2006.9.26., 1. o.) módosított rendelet.

([2]) HL L 277., 2005.10.21., 1. o. Az 1463/2006/EK rendelettel (HL L 277., 2006.10.9., 1. o.) módosított rendelet.

(3) Mivel egy támogatás gazdasági hatásai nem attól függően változnak, hogy azt részben a Közösség vagy kizárólag egy tagállam finanszírozza-e, a Bizottság úgy véli, hogy az állami támogatások ellenőrzésére irányuló politikája, valamint a Közösség saját közös agrár- és vidékfejlesztési politikája alapján nyújtott támogatás között elvileg összhangnak és koherenciának kell lennie.

(4) Egy 2005. május 30-án kelt levélben felszólították a tagállamokat, hogy terjesszenek elő az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozó szabályok egyszerűsítésére irányuló javaslatokat. Ezen iránymutatásokról konzultáltak a mezőgazdasági versenyfeltételekkel foglalkozó munkacsoporttal annak 2006. június 22-i és 23-i és 2006. október 25-i-i ülésén.

II. HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

(5) Ezen iránymutatások a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával összefüggő tevékenységekkel kapcsolatban nyújtott valamennyi állami támogatásra vonatkoznak. Valamennyi, a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében megállapított fogalommeghatározásba tartozó, bármely formában nyújtott támogatási intézkedésre vonatkoznak, beleértve az adókkal és járulékokkal finanszírozott támogatási intézkedéseket is. Ezen iránymutatások nem vonatkoznak a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott állami támogatásokra ([3]). A VII. fejezet tartalmazza az erdészeti ágazat számára nyújtott támogatásokra vonatkozó szabályokat, beleértve a mezőgazdasági földterületeken végzett erdőtelepítésre irányuló támogatásokat is.

([3]) A halászati és akvakultúra-ágazati állami támogatásokat a halászati és akvakultúra-ágazat számára nyújtott állami támogatások felülvizsgálatához adott iránymutatás (HL C 229., 2004.9.14., 5. o.) és a halászati ágazatnak nyújtott közösségi strukturális támogatásra vonatkozó részletes szabályok és rendelkezések megállapításáról szóló 2792/1999/EK rendelet módosításáról szóló, 2002. december 20-i 2369/2002/EK tanácsi rendelet keretében vizsgálják (HL L 312., 1998.11.20., 19. o.).

(6) Ezen iránymutatások alkalmazásában a „mezőgazdasági termékek" a Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek, a 4502, 4503 és 4504 KN-kódok alá tartozó termékek (parafatermékek), valamint a tej és tejtermékek utánzására vagy pótlására szánt termékek ([4]), a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, 1999. december 17-i 104/2000/EK tanácsi rendelet ([5]) hatálya alá tartozó termékek kivételével.

(7) Ezen iránymutatások alkalmazásában „mezőgazdasági termék feldolgozásának" minősül a mezőgazdasági terméken végzett minden olyan művelet, amelynél a művelet eredményeként létrejött termék szintén mezőgazdasági termék, kivéve a gazdaságon belüli olyan tevékenységeket, amelyekkel az állati vagy növényi terméket előkészítik az első alkalommal való értékesítésre. Így tehát a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékeknek az I. mellékletben nem szereplő termékekké történő feldolgozása nem tartozik ezen iránymutatások hatálya alá.

(8) Ezen iránymutatások alkalmazásában „egy mezőgazdasági termék forgalmazása" az értékesítés, értékesítésre való felkínálás, leszállítás vagy bármely más módon történő forgalmazás céljából való birtoklás vagy bemutatás, kivéve az elsődleges termelő által a viszonteladóknak vagy feldolgozóknak való első értékesítést és bármely olyan tevékenységet, amely a terméket ilyen első értékesítésre előkészíti; az elsődleges termelő által a végső fogyasztónak való értékesítés akkor minősül forgalmazásnak, ha ez a tevékenység külön erre a célra fenntartott helyiségben történik. A mezőgazdasági termékek reklámozására irányuló támogatás ezen irányelv hatálya alá tartozik, az I. melléklet hatálya alá nem tartozó termékek reklámozásának támogatására pedig az állami támogatásokra vonatkozó horizontális szabályok ([6]) alkalmazandók.

(9) Ezen iránymutatások alkalmazásában „kis- és középvállalkozások (KKV-k)" az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 70/2001/EK bizottsági rendeletben ([7]) meghatározott kis- és középvállalkozások.

III. ÁLTALÁNOS ELVEK

(10) Az Európai Közösségket létrehozó Szerződés 36. cikke előírja, hogy a Szerződésnek a versenyre vonatkozó szabályai a mezőgazdasági termékek termelésére és kereskedelmére csak olyan mértékben alkalmazandók, ahogyan azt a Tanács meghatározza. Más ágazatokkal ellentétben ezért a Bizottságnak az agrárágazatban nyújtott állami támogatások ellenőrzésére és felügyeletére vonatkozó hatásköre nem közvetlenül a Szerződésből, hanem a Tanács által a Szerződés 37. cikke alapján elfogadott jogszabályokból származik, és arra a Tanács által esetlegesen megállapított egyéb korlátozások vonatkoznak. A gyakorlatban azonban a közös piacszervezéseket létrehozó valamennyi rendelet az érintett termékekre a Szerződés 87., 88. és 89. cikkében az állami támogatásra vonatkozóan szereplő szabályok alkalmazását írja elő. Ezen túlmenően az 1698/2005/EK rendelet 88. cikke kifejezetten előírja, hogy a Szerződés 87., 88. és 89. cikkét kell alkalmazni a tagállamok által a vidékfejlesztés támogatása céljából nyújtott támogatásokra. Következésképpen – az érintett rendeletekben esetlegesen megállapított, különös korlátozásokra vagy eltérésekre is figyelemmel – a Szerződés rendelkezéseit az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokra teljes egészében alkalmazni kell, azon támogatások kivételével, amelyek kifejezetten a piac közös szervezésének hatálya alá nem tartozó, korlátozott számú termékre irányulnak (lásd a (21) bekezdést).

(11) Annak ellenére, hogy a 87., 88. és 89. cikket teljes egészében alkalmazni kell a piac közös szervezésének hatálya alá tartozó ágazatokra, e cikkek alkalmazása továbbra is az érintett rendeletekben megállapított rendelkezéseknek van alárendelve. Más szóval egy tagállamnak a 87., 88. és 89. cikk rendelkezéseihez történő folyamodása nem részesülhet elsőbbségben az adott ágazat piacának közös szervezéséről szóló rendelet rendelkezéseivel szemben ([8]). Ebből az következik, hogy a Bizottság semmilyen körülmények között nem hagyhat jóvá olyan támogatást, amely összeegyeztethetetlen a piac közös szervezésére irányadó rendelkezésekkel, vagy amely akadályozná a közös szervezés megfelelő működését.

(12) A Bizottság nem engedélyezi az exporttal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó támogatást, nevezetesen a közvetlenül az exportált mennyiségekhez kapcsolódó támogatást, valamint a hazai áruknak az importált áruk rovására történő felhasználásától függő támogatást, sem pedig a forgalmazási hálózat létrehozására és működtetésére vagy a más tagállamokban végzett exporttevékenységgel kapcsolatos egyéb folyókiadásokra vonatkozó támogatást. A kereskedelmi vásárokon való részvétel költségeire, vagy egy új vagy már meglévő termék új piacon történő bevezetéséhez szükséges tanulmányok vagy tanácsadási szolgáltatások költségeire vonatkozó támogatás rendes esetben nem minősül exporttámogatásnak.

(13) A harmadik országoknak nyújtott élelmiszersegélyre alkalmazandó különös szabályokat tekintetbe véve a Bizottság rendes esetben nem engedélyezi a harmadik országok számára élelmiszersegélyként nyújtandó mezőgazdasági

([4]) E rendelkezések alkalmazásában a tej és/vagy a tejtermékek utánzására vagy helyettesítésére szánt termékek olyan termékek, amelyek a tejjel és/vagy a tejtermékekkel összetéveszthetők, de amelyek összetétele különbözik az ilyen termékektől, mivel nem tejből származó zsírt és/vagy fehérjét tartalmaznak, tejből származó fehérjével együtt vagy anélkül [A tej és tejtermékek forgalmazása során használt megnevezések védelméről szóló 1898/87/EGK tanácsi rendelet (HL L 182., 1987.7.3., 36. o.) 3. cikkének (2) bekezdésében említett „tejtermékektől eltérő termékek"].

([5]) HL L 17., 2000.1.21., 22. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

([6]) Iránymutatás a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról (HL C 54., 2006.3.4., 13. o.), A Bizottság 2001. január 12-i 70/2001/EK rendelete az EK-szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról (HL L 10., 2001.1.13. 33. o.), A Bizottság 2001. január 12-i 69/2001/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 10., 2001.1.13. 30. o.)

([7]) HL L 10., 2001.1.13., 33. o. A legutóbb az 1857/2006/EK rendelettel (HL L 358., 2006.12.16., 3. o.) módosított rendelet.

([8]) Az Európai Bíróság 177/78. sz. Pigs and Bacon Commission kontra McCarren ügyben hozott ítélete [EBHT 1979., 2161. o.].

termékeknek a Közösségen belüli megvásárlására irányuló állami támogatást.

(14) Ezen iránymutatásokat a Szerződésben vagy a közösségi jogszabályokban esetlegesen megállapított egyedi eltérésekre is figyelemmel kell alkalmazni.

(15) A támogatásra vonatkozó intézkedésnek – annak érdekében, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősüljön – tartalmaznia kell valamiféle ösztönző elemet, vagy a kedvezményezett részéről valamilyen mértékű ellentételezést kell megkövetelnie. A közösségi jogszabályokban vagy az ezen iránymutatásokban kifejezetten előírt kivételek hiányában a pusztán a termelők pénzügyi helyzetének javítására irányuló, de az ágazat fejlődéséhez semmilyen mértékben hozzá nem járuló állami támogatásra vonatkozó egyoldalú intézkedések, és különösen a kizárólag az ár, mennyiség, termelési egység vagy a termelési eszköz egysége alapján nyújtott támogatások a közös piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásoknak minősülnek. Ezen túlmenően az ilyen támogatások – természetüknél fogva – nagy valószínűséggel beavatkoznak a piac közös szervezésével kapcsolatos mechanizmusokba.

(16) Ugyanezen okból kifolyólag a kedvezményezett által már elvégzett tevékenységek tekintetében, visszamenőlegesen nyújtott támogatás nem tekinthető olyan támogatásnak, amely tartalmazza a szükséges ösztönző elemet, és azt ezért egyszerűen a kedvezményezett pénzügyi tehertől való megszabadítására irányuló működési támogatásnak kell minősíteni. A támogatás ösztönző hatásának maximalizálása, valamint – bejelentés esetében – kimutatásának megkönnyítése érdekében a tagállamok által megállapított támogathatósági szabályoknak a támogatás nyújtását megelőző következő lépések megtételét kell előírniuk:

Egy bizonyos támogatási rendszer keretében – folyamatban lévő tevékenységek és kapott szolgáltatások vonatkozásában – támogatás csak a támogatási rendszer létrehozása után és csakis azután nyújtható, hogy a Bizottság a támogatási rendszert a Szerződéssel összeegyeztethetőnek nyilvánította.

Amennyiben a támogatási rendszer automatikus jogot teremt a támogatásra, nem igényelve további közigazgatási szintű közigazgatási intézkedést, a támogatás maga csak a támogatási rendszer létrehozása és annak a Bizottság által a Szerződéssel összegyeztethetőnek nyilvánítása után folytatott tevékenységekre, illetve kapott szolgáltatásokra folyósítható.

Amennyiben a támogatási rendszer előírásai szerint kérelmet kell benyújtani az érintett illetékes hatósághoz, a folyamatban lévő tevékenységekre és kapott szolgáltatásokra a támogatás maga csak az alábbi feltételek teljesülését követően folyósítható:

a) a támogatási rendszer létre van hozva, és a Bizottság azt a Szerződéssel összeegyeztethetőnek nyilvánította;

b) megfelelő támogatási kérelmet nyújtottak be az érintett illetékes hatósághoz;

c) az érintett illetékes hatóság olyan formában fogadta el a kérelmet, amely kötelezi a támogatás folyósítására, és egyértelműen feltünteti a folyósítandó támogatás összegét vagy ezen összeg kiszámításának módját; az illetékes hatóság csak akkor fogadhatja el a kérelmet, ha a támogatáshoz, illetve a támogatási rendszerhez rendelkezésre álló költségvetés nem merült ki.

Támogatási rendszeren kívüli egyedi támogatás folyamatban lévő tevékenységek vagy kapott szolgáltatás tekintetében csak az fenti b) és c) pontokban foglalt kritériumok teljesülését követően nyújtható.

E követelményeket nem kell alkalmazni olyan támogatási rendszerek esetében, amelyek kompenzációs jellegűek.

(17) A mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó társaságok és nem mezőgazdasági társaságok – pl. az élelmiszer-feldolgozó ágazatban működő társaságok – közötti hasonlóságok miatt a mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó társaságokra vonatkozó állami támogatási szabályokat harmonizálni kell a nem mezőgazdasági társaságokra vonatkozó szabályokkal. E politikát kell alkalmazni a bármilyen célból nyújtott állami támogatásra, például a beruházási költségekre, környezetvédelmi költségekre vagy technikai segítséggel kapcsolatos költségekre irányuló támogatásra. Ebben az összefüggésben a Bizottság belefoglalta a mezőgazdasági feldolgozást és forgalmazást a következőkbe:

a) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (*de minimis*) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 69/2001/EK bizottsági rendelet ([9]) helyébe lépő, a *de minimis* támogatásokról szóló rendelettervezet;

b) a 1857/2006/EK rendelettel módosított 70/2001/EK rendelet;

c) a Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális beruházási támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. október 24-i 1628/2006/EK bizottsági rendelet ([10]).

(18) A nem mezőgazdasági társaságokra vonatkozó szabályokkal történő ilyen harmonizáció következményeként a nagyvállalkozások többé már nem jogosultak bizonyos típusú támogatásokra, különösen ami a technikai támogatást – mint például a tanácsadást – illeti. A nagyvállalkozások számára e tekintetben nyújtott támogatás a jövőben a *de minimis* támogatásra korlátozódik.

(19) Amennyiben ezen iránymutatások – az agrárágazatot akár az elsődleges termeléstől (mezőgazdasági termelők), akár a feldolgozástól és forgalmazástól különválasztva – másképpen nem rendelkeznek, a mezőgazdasági feldolgozásra és forgalmazásra nyújtott támogatás csak akkor nyilvánítható a Szerződés 87. cikkének (2) bekezdésével vagy (3) bekezdésével összeegyeztethetőnek, ha az ilyen támogatást akkor is összeegyeztethetőnek nyilvánítanák, ha azt meghatározott ágazatokon – mint például a közlekedési és halászati ágazatokon – kívül működő, nem mezőgazdasági vállalkozások részére nyújtják.

([9]) HL L 10., 2001.1.13., 30. o.
([10]) HL L 302., 2006.11.1., 29. o.

(20) Mivel az 1698/2005EK rendelet 36. cikke szerinti hátrányos helyzetű régiók megsegítésére szánt támogatások értékelése során figyelembe kell venni az elsődleges mezőgazdasági termelés nagyon speciális körülményeit, a 2007–2013-as nemzeti regionális támogatásokról szóló bizottsági iránymutatásokat ([11]) nem kell alkalmazni az elsődleges termelésre. Alkalmazni kell azonban azokat az ezen iránymutatásokban meghatározott mértékben a mezőgazdasági termékek feldolgozására és forgalmazására.

(21) Amint az fentebb megjegyzésre került, a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek bizonyos típusai – különösen a burgonya (a keményítőburgonya kivételével), a lóhús, a kávé és az alkoholból származó ecet, valamint a parafa – még nem tartoznak közös piacszervezés hatálya alá. A piac közös szervezésének hiányában az egyes versenyszabályok mezőgazdasági termékek termelésére és kereskedelmére történő alkalmazásáról szóló, 2006. július 24-i 1184/2006/EK tanácsi rendelet ([12]) 3. cikkének rendelkezéseit kell alkalmazni a kifejezetten e termékekre irányuló állami támogatásokra. A 3. cikk előírja, hogy csak a 88. cikk (1) bekezdésének, valamint a 88. cikk (3) bekezdése első mondatának rendelkezéseit kell e támogatásokra alkalmazni. Ennélfogva a tagállamok kötelesek kellő időben tájékoztatni a Bizottságot, hogy annak lehetősége legyen észrevételeket tenni a támogatások odaítélésére vagy módosítására irányuló minden tervvel kapcsolatosan. A Bizottság a maga részéről végleges elutasító határozattal nem ellenezheti az ilyen támogatások odaítélését. Az ilyen támogatások értékelése során a Bizottság figyelembe veszi a piac közösségi szinten történő közös szervezésének hiányát, valamint azt a tényt, hogy az 1782/2003/EK tanácsi rendelet megállapította azt az elvet, hogy a közösségi támogatást rendes esetben elkülönült, meghatározott termékekhez vagy a folyamatban lévő termeléshez nem kapcsolódó támogatás formájában nyújtják. Azt is meg kell jegyezni, hogy bizonyos piaci szervezések nem írnak elő semmiféle hazai közösségi támogatást. Feltéve, hogy a nemzeti támogatási rendszerek követik ezt az elvet, a Bizottság nem fog megjegyzéseket megfogalmazni, még akkor sem, ha az érintett intézkedések olyan működési támogatásokból állnak, amelyek rendes esetben tilosak. Megjegyzéseinek megfogalmazásakor a Bizottság figyelembe fogja venni annak veszélyét is, hogy a támogatást egy, nem a közös piac szervezése alá tartozó termékre fogják odaítélni, előnyben részesítve így egy ilyen szervezés alá tartozó termék előállítását. Különösen érvényes ez a burgonyaágazatban. Abban az esetben, ha egy tagállam nem igazodik a Bizottság megjegyzéseihez és ajánlásaihoz, a Bizottság fenntartja magának a jogot arra, hogy a Szerződés 226. cikkében foglaltakhoz folyamodjon.

(22) A Szerződés 6. cikke előírja, hogy „a környezetvédelmi követelményeket – különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel – be kell illeszteni a 3. cikkben említett közösségi politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába." A 3. cikkben említett tevékenységek kiterjednek mind az agrár-, mind pedig a versenypolitikára. Ennélfogva az állami támogatásokra vonatkozó jövőbeni bejelentésekben különös figyelmet kell fordítani a környezeti kérdésekre, még azokban az esetekben is, amikor a támogatási rendszerek nem kifejezetten környezeti kérdésekre vonatkoznak. Egy, a termelésnövelésre irányuló és szűkös erőforrások fokozott felhasználásával vagy a szennyezés növekedésével járó beruházásokra vonatkozó támogatási rendszer esetében például bizonyítani kell majd, hogy a rendszer nem eredményezi a közösségi környezetvédelmi jogszabályok megsértését, vagy nem okoz másként környezeti károkat. A jövőben az állami támogatásra vonatkozó valamennyi bejelentésnek tartalmaznia kell a támogatott tevékenység várható környezeti hatásainak vizsgálatát. Számos esetben ez nem jelent többet, mint annak megerősítését, hogy nincs várt környezeti hatás. A Bizottság fenntartja azt a jogot, hogy a megfelelő környezetvédelem biztosítása érdekében általa szükségesnek tartott további információkat, kötelezettségvállalásokat és feltételeket követeljen meg.

(23) A Bizottság minden olyan támogatási intézkedést, amely nem tartozik ezen iránymutatások hatálya alá, eseti alapon, valamint a Szerződés 87., 88. és 89. cikkében és a Közösség közös agrár- és vidékfejlesztési politikáiban megállapított elvek figyelembevételével fog értékelni. Az agrárágazat számára odaítélendő, az ezen iránymutatások hatálya alá nem tartozó támogatást javasló tagállamoknak gazdasági értékelést kell nyújtaniuk az agrárágazat fejlesztésére irányuló intézkedés pozitív hatásáról, valamint a verseny torzulásának a kérdéses intézkedés által előidézett kockázatáról. A Bizottság az ilyen intézkedéseket csak akkor hagyja jóvá, ha az ágazat fejlődéséhez történő pozitív hozzájárulás egyértelműen túlsúlyban van a versenytorzulások kockázatával szemben.

(24) Ellentétes utalás hiányában az ezen iránymutatásokban szereplő valamennyi támogatási mértéket a támogatásnak a támogatható kiadások volumenének százalékaként kifejezett teljes összegében (bruttó támogatási egyenértékek) fejeznek ki.

IV. VIDÉKFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSEK

(25) Az 1698/2005/EK rendelet egy sor vidékfejlesztési támogatási intézkedést állapít meg. Az iránymutatásoknak ez a fejezete meghatározza az ilyen intézkedésekhez, valamint néhány más, a vidékfejlesztéshez szorosan kapcsolódó intézkedéshez nyújtott állami támogatásra vonatkozó szabályokat.

(26) Ahhoz, hogy biztosítani lehessen a koherenciát a tagállamok által bevezetett vidékfejlesztési programok keretében társfinanszírozásra javasolt vidékfejlesztési intézkedések és az állami támogatásokkal finanszírozott vidékfejlesztési intézkedések között, minden bejelentéshez, amely befektetési (IV.A. és B. fejezet), környezet- és állatvédelmi (IV.C. fejezet), egyes területek hátrányosságait ellentételező (IV.D. fejezet), előírások betartását elősegítő (IV.E. fejezet) és a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott (IV.F. fejezet) támogatásról számol be, dokumentációt kell mellékelni, amely bemutatja, miként illeszkedik az állami támogatás a kapcsolódó vidékfejlesztési programokhoz, és igazolja ezek koherenciáját. A kapcsolódó vidékfejlesztési programmal nem koherens állami támogatásokat, és különösen a kapacitásnak a piaci

([11]) HL C 54., 2006.3.4., 13. o.
([12]) HL L 214., 2006.8.4., 7. o.

felvevőképességet meghaladó növelését eredményező állami támogatásokat nem hagyják jóvá.

IV.A. A mezőgazdasági üzemekbe történő beruházáshoz nyújtott támogatások

(27) Ez az alfejezet a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó termékek elsődleges termelésével kapcsolatos beruházásokra vonatkozik. Nem vonatkozik a gazdaságokban az ilyen termékek feldolgozása és forgalmazása érdekében végzett beruházásokra.

IV.A.1. **Elemzés**

(28) Jövőbeli politikájának meghatározása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) A fizikai potenciál átalakítása és fejlesztése, valamint az innováció előmozdítása érdekében az 1698/2005/EK rendelet 26. cikkének (1) bekezdése előírja a mezőgazdasági üzem általános teljesítményét javító tárgyi és/vagy nem tárgyi beruházások támogatását.

b) Az 1698/2005/EK rendelet 26. cikkének (1) bekezdésével összhangban a közösségi előírásoknak való megfelelés céljából végrehajtott beruházások közül csak azok részesülhetnek támogatásban, amelyeket az újonnan bevezetett közösségi előírásoknak való megfelelés céljából hajtanak végre. Ebben az esetben a előírásnak való megfelelés érdekében türelmi idő adható, amelynek hossza nem haladhatja meg a 36 hónapot attól a naptól számítva, amikor az előírás a mezőgazdasági üzem számára kötelező erejűvé válik. Az indulási támogatásban részesülő fiatal mezőgazdasági termelők esetében támogatások nyújthatók a meglévő közösségi előírásoknak való megfelelés érdekében végzett beruházásokra, amennyiben azokat az 1698/2005/EK rendelet 22. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett üzleti tervben.feltüntették. Az előírásnak való megfelelésre rendelkezésre álló türelmi idő nem haladhatja meg az indulás időpontjától számított 36 hónapot.

c) Az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (2) bekezdése tiltja a mezőgazdasági üzemek korszerűsítésének a rendelet mellékletében megállapított százalékos értékeket meghaladó állami támogatását, amely értékek a következők:

i. 60 % a fiatal mezőgazdasági termelők által az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett területeken végrehajtott támogatható beruházások összegéből;

ii. 50 % az egyéb mezőgazdasági termelők által az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett területeken végrehajtott támogatható beruházások összegéből;

iii. 50 % a fiatal mezőgazdasági termelők által egyéb területeken végrehajtott támogatható beruházások összegéből;

iv. 40 % az egyéb mezőgazdasági termelők által egyéb területeken végrehajtott támogatható beruházások összegéből;

v. 75 % a legkülső területeken és az egyes mezőgazdasági termékek vonatkozásában a kisebb égei-tengeri szigetek javára hozott egyedi intézkedések bevezetéséről szóló, 1993. július 19-i 2019/93/EGK tanácsi rendelet ([13]) szerinti kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott támogatható beruházások összegéből;

vi. 75 % a Közösséghez 2004. május 1-jén és 2007. január 1-jén csatlakozott tagállamokban végrehajtott támogatható beruházások összegéből, a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvnek ([14]) legfeljebb a csatlakozás időpontjától számított négy éven belül történő végrehajtására, az említett irányelv 3. cikkének (2) bekezdése és 5. cikkének (1) bekezdése alapján.

d) Az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (2) bekezdésében szereplő tilalom nem vonatkozik a főként közérdekből végzett beruházásokhoz, valamint a mezőgazdasági és erdészeti tevékenységekkel kialakított hagyományos tájkép megőrzéséhez vagy mezőgazdasági épületek áthelyezéséhez; a környezet védelméhez vagy javításához; az állattartó vállalkozások higiéniai körülményeinek javításához, az állatjóléthez, valamint a munkahelyi biztonsághoz kapcsolódó támogatásra.

e) Amennyiben az áthelyezés szükségessége olyan kisajátításból következik, amely – az érintett tagállam jogszabályaival összhangban – kárpótlásra jogosít fel, az ilyen kárpótlás kifizetése rendes esetben nem minősül a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

f) Azok a tagállamok, amelyek a közösségi jogszabályokban előírt időponton túlmenően késlekednek a kötelező közösségi előírások végrehajtásával, az ilyen késedelmeken keresztül előnyt nyújthatnak a mezőgazdasági termelőknek azokhoz a mezőgazdasági termelőkhöz képest, akik olyan tagállamokban működnek, amelyek a közösségi jogszabályokban előírt végrehajtási időpontokkal összhangban megfelelnek az ilyen új előírásoknak. A versenytorzulások e kockázata nem növelhető az olyan mezőgazdasági termelőknek nyújtott magas összegű támogatásokkal, akik az új előírások költségeit a közösségi jogszabályokban előírtnál később viselik. Az újonnan bevezetett előírásoknak való megfeleléshez kapcsolódó beruházásokra vonatkozó megfelelő támogatási intenzitás megállapítása során azonban azt a tényt is figyelembe kell venni, hogy ezen előírások gyakran anélkül jelentenek kiadásokat a mezőgazdasági termelő számára, hogy növelnék a jövedelemszerzési potenciált. Az újonnan bevezetett előírásokhoz kapcsolódó beruházásokra vonatkozó legmagasabb támogatási intenzitást ezért a közösségi jogszabályokban előírt menetrendben elvégzett beruházások számára kell fenntartani. A később végzett beruházások csak alacsonyabb támogatási intenzitásból részesülhetnek. Ennek az intenzitásnak tükröznie kell a bekövetkezett késedelmet, és egy adott késedelmi időszakon túl nullára kell csökkennie.

([13]) HL L 184., 1993.7.27., 1. o. A legutóbb az 1782/2006/EK rendelettel (HL L 270., 2003.10.21., 1. o.) módosított rendelet.

([14]) HL L 375., 1991.12.31., 1. o. Az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

g) A 91/676/EGK irányelv végrehajtásakor tekintetbe kell venni a Közösséghez 2004. május 1-jén és 2007. január 1-jén csatlakozott tagállamok sajátos problémáit és szükségleteit.

h) A használt berendezések megvásárlására vonatkozó, a kis- és középvállalkozások javára nyújtott állami támogatást el kell fogadni, amennyiben az ilyen berendezések alacsonyabb költsége a korszerűsítés felé tett első hasznos lépést jelentheti, különösen az igen alacsony technikai színvonalon induló és kevés tőkével rendelkező gazdaságok esetében. A nagyobb társaságok csak új berendezések megvásárlására kaphatnak beruházási támogatást.

IV.A.2. **A mezőgazdasági üzemekkel kapcsolatos beruházási támogatásra vonatkozó politika**

(29) A mezőgazdasági üzemekben végzett beruházással kapcsolatos támogatást akkor nyilvánítják a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a(z) 1857/2004/EK rendelet 4. cikkében szereplő valamennyi feltételnek. A(z) 1857/2006/EK rendelet 4. cikke (7) bekezdése c) pontjának sérelme nélkül támogatást lehet nyújtani továbbá bizonyos mezőgazdasági termékekre, valamint lecsapolási munkálatokhoz, öntözőberendezésekhez és olyan öntözési munkálatokhoz, amelyek nem vezetnek a korábbi vízfelhasználás 25 %-os csökkenéséhez, az említett 4. cikkben meghatározott támogatási arány és feltételek szerint. A támogatásnak a(z) 1857/2004/EK rendelet 4. cikkének (9) bekezdésében meghatározott legnagyobb összege nem alkalmazandó.

(30) A hagyományos tájképek és épületek megőrzésére irányuló támogatást akkor nyilvánítják a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) vagy d) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az [1/2004/EK rendelet helyébe lépő mentesítési rendelet 5. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek. Az [1/2004/EK rendelet helyébe lépő mentesítési rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében] meghatározott 10 000 eurós határértéket ennek ellenére kellően indokolt esetekben túl lehet lépni.

(31) A gazdasági épületek közérdekből történő áthelyezésére irányuló támogatást akkor nyilvánítják a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az [1/2004/EK rendelet helyébe lépő mentesítési rendelet 6. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(32) A környezet védelmével és javításával, az állattartó vállalkozások higiéniai körülményeinek javításával vagy a gazdaságban tartott állatok jólétével kapcsolatos többletköltségeket eredményező beruházásokra irányuló támogatást akkor nyilvánítják a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az [1/2004/EK rendelet helyébe lépő mentesítési rendelet 4. cikke (2) bekezdésének e) pontjában] szereplő valamennyi feltételnek. Az [1/2004/EK rendelet helyébe lépő mentesítési rendelet 2. cikkének (10) bekezdésében] megállapított, újonnan bevezetett előírásoknak való megfelelés határideje után felmerült beruházási kiadások tekintetében a maximális támogatási intenzitás:

a) 50 % a hátrányos helyzetű területeken vagy az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett területeken végrehajtott támogatható beruházások összegéből, és 40 % az egyéb területeken végrehajtott támogatható beruházások összegéből, az attól az időponttól számított három éven belül felmerült kiadások tekintetében, ameddig a beruházást összhangba kellett volna hozni a közösségi jogszabályokban előírt határidőkkel;

b) az a) pontban említett 50 % és 40 %-os maximális támogatási intenzitás 25 %-ra, illetve 20 %-ra, valamint 12,5 %-ra és 10 %-ra csökken az attól az időponttól számított negyedik, valamint ötödik évben felmerült kiadások tekintetében, ameddig a beruházást összhangba kellett volna hozni a közösségi jogszabályokban előírt határidőkkel. Nem engedélyezhető támogatás az ötödik év után felmerült kiadásokra.

(33) A Közösséghez 2004. május 1-jén és 2007. január 1-jén csatlakozott tagállamokban végzett beruházások többletköltségeire a 91/676/EGK tanácsi irányelv végrehajtása tekintetében nyújtott 75 %-os támogatást az irányelv 3. cikkének (2) bekezdése, valamint 5. cikkének (1) bekezdése alapján 2008. december 31-ig, illetve 2010 december 31-ig nyilvánítják a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek. Ezt a támogatási intenzitást a szükséges támogatható többletköltségekre kell korlátozni, és azt nem lehet alkalmazni a termelési kapacitás növekedését eredményező beruházások esetében. A Bizottság különös gondot fog fordítani a 91/676/EGK irányelvvel összhangban létrehozott cselekvési tervekben javasolt támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének igazolására.

(34) A 91/676/EGK irányelv végrehajtásával összefüggő támogatható beruházások többletköltségeihez a hátrányos helyzetű területeken vagy az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett területeken nyújtott 50 %-os támogatást és a más területeken nyújtott 40 %-os támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítják, ha az 1698/2005/EK rendelet értelmében nyújtják. Ezt a támogatási intenzitást a szükséges támogatható többletköltségekre kell korlátozni, és azt nem lehet alkalmazni a termelési kapacitás növekedését eredményező beruházások esetében. A Bizottság különös gondot fog fordítani a 91/676/EGK irányelvvel összhangban létrehozott cselekvési tervekben javasolt támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének igazolására. A 91/676/EGK irányelv végrehajtására irányuló, a Bizottság által a Szerződéssel az ezen iránymutatások hatálybalépése előtt összeegyeztethetőnek nyilvánított támogatási intézkedések 2008. december 31-ig maradhatnak hatályban a Bizottság által engedélyezett támogatási ráták mellett.

(35) Nem engedélyezhető támogatás a meglévő közösségi vagy nemzeti előírásoknak való megfelelésre irányuló beruházásokhoz. A fiatal mezőgazdasági termelőknek a meglévő közösségi vagy nemzeti előírásoknak való megfelelésre irányuló beruházásokhoz nyújtott beruházási támogatást azonban a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítják, ha a beruházások fel vannak tüntetve az 1698/2005/EK rendelet 22. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett üzleti tervben. Az ilyen támogatást a hátrányos helyzetű területeken vagy az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett területeken működő fiatal mezőgazdasági termelők által végzett támogatható beruházások összegének 60 %-áig, valamint a más területeken működő fiatal mezőgazdasági termelők által végzett támogatható beruházások összegének 50 %-áig engedélyezik. A támogatást az előírás végrehajtásával kapcsolatban az indulást

követő legfeljebb 36 hónapon belül felmerült többletköltségekre kell korlátozni.

(36) A mezőgazdasági üzemeknek szánt beruházási támogatásokra vonatkozó bejelentésekhez dokumentációt kell mellékelni, amely bemutatja, hogy a támogatás egyértelműen meghatározott, szerkezeti és területi szükségleteket és szerkezeti hiányosságokat tükröző célokra irányul.

(37) Ha a közös piacszervezés, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott közvetlen támogatási rendszereket is beleértve, korlátozza a termelést vagy a közösségi támogást az egyéni mezőgazdasági termelők, mezőgazdasági üzemek vagy feldolgozó üzemek szintjén, állami támogatással nem támogatható semmilyen olyan beruházás, amely ezen korlátozásokon túllépő termelésnövekedést eredményezne.

(38) A Bizottság az e szakaszban megállapított szabályokat analógia útján az elsődleges mezőgazdasági termelésben megvalósuló, nem mezőgazdasági termelők által végzett beruházásokra is alkalmazni fogja, például amikor a berendezéseket a termelők egy csoportja közös használatra vásárolja.

(39) A Bizottság nem fogja a használt berendezések megvásárlására irányuló támogatást az Szerződéssel összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az ilyen támogatást a nagyvállalkozások javára nyújtják.

IV.B. **A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatban végzett beruházásokra irányuló támogatások**

(40) Ez az alfejezet a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos beruházási támogatásokra vonatkozik.

IV.B.1. **Elemzés**

(41) Jövőbeli politikájának meghatározása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) amennyiben az 1698/2005/EK rendelet meghatározza a mezőgazdasági feldolgozással és forgalmazással foglalkozó kis- és középvállalkozások számára nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó támogatási rátákat, az ilyen támogatási rátákat fenn kell tartani;

b) az 1698/2005/EK rendelet kizárja a bizonyos feldolgozó és forgalmazó nagyvállalatok által végzett beruházásokat a közösségi támogatásból. A mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó nagyvállalatok és a például az élelmiszer előállításával foglalkozó ágazatban működő nem mezőgazdasági társaságok közötti hasonlóságok miatt azonban indokoltnak tűnik, hogy a Bizottság jóváhagyja az állami támogatásokat az ilyen mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó társaságok tekintetében is, az ugyanilyen méretű, nem mezőgazdasági társaságok vonatkozásában engedélyezett maximális támogatási ráták erejéig;

c) az 1698/2005/EK tanácsi rendelet 28. cikkének (3) bekezdése egyedi maximális támogatási rátákat vezetett be a nem a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás ([15]) 2. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, 750-nél kevesebb munkavállalót foglalkoztató és/vagy kevesebb mint 200 millió euró üzelti forgalommal rendelkező vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatások tekintetében. Az ilyen vállalkozások a nem mezőgazdasági tevékenységekre alkalmazandó, állami támogatással kapcsolatos szabályok tekintetében nagyvállalkozásoknak tekintendők. A helyes támogatási ráta alkalmazásával kapcsolatos bizonytalanság elkerülése érdekében szükségesnek tűnik az állami támogatással kapcsolatos szabályoknak a „köztes" vállalkozások e csoportjára történő alkalmazására vonatkozó egyértelmű útmutatás. Különösen azt kell megállapítani, hogy a 2003/361/EK ajánlásban szereplő valamennyi egyéb feltételt alkalmazni kell az ilyen „köztes" vállalkozások meghatározására is, különösen a függetlenségi kritériummal és a bevétel kiszámításával kapcsolatban. Az egyedi maximális támogatási rátákat is fenn kell tartani a 750-nél kevesebb munkavállalót foglalkoztató és/vagy kevesebb mint 200 millió euró üzleti forgalommal rendelkező köztes társaságok tekintetében;

d) azokat a támogatásokat, amelyek célja elősegíteni az elsődleges termelők (mezőgazdasági termelők) tevékenységi körének a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos egyéb tevékenységekre való kiterjesztését, éppen úgy kell kezelni, mint az elsődleges termelőktől független mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó cégek részére nyújtott támogatást. Ugyanazokat a szabályokat kell például alkalmazni a vágóhidak részére nyújtott valamennyi beruházási támogatásra, függetlenül attól, hogy a vágóhíd egy gazdaságon belül vagy azon kívül épült-e;

e) noha a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek termeléséhez, feldolgozásához és forgalmazásához nem kapcsolódó tevékenységekbe – mint például az agroturizmusba, a kézműves iparágak vagy az akvakultúra fejlesztésébe – történő bekapcsolódás elősegítése érdekében az elsődleges termelők (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott támogatások az 1698/2005/EK rendelet hatálya alá tartozhatnak, azok nem tartoznak ezen iránymutatások hatálya alá. E támogatásokat ennélfogva továbbra is a Bizottság által az agrárszektoron kívül eső támogatások értékelése során alkalmazott, megszokott elvekkel – különösen a *de minimis*-szabállyal, a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatásra vonatkozó szabályokkal, a 2007–2013-as nemzeti regionális támogatásról szóló bizottsági iránymutatásokkal, a nagy beruházási projektek regionális támogatásának multiszektorális keretprogramjával ([16]) és adott esetben a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott állami támogatások felülvizsgálatára vonatkozó iránymutatásokkal ([17]) – összhangban értékelik;

f) A használt berendezések megvásárlására vonatkozó, a kis- és középvállalkozások javára nyújtott állami támogatást el kell fogadni, amennyiben az ilyen berendezések alacsonyabb költsége a korszerűsítés felé tett első hasznos lépést jelentheti, különösen az igen alacsony technikai színvonalon induló és kevés tőkével rendelkező társaságok esetében. A nagyobb társaságok

([15]) HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

([16]) HL C 70., 2002.3.19., 8. o.

([17]) HL C 229., 2004.9.14., 5. o.

csak új berendezések megvásárlására kaphatnak beruházási támogatást.

IV.B.2. **A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságoknak nyújtott támogatásra vonatkozó politika**

(42) A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságoknak nyújtott beruházási támogatás akkor nyilvánítható a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) vagy c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha megfelel az alább felsorolt rendelkezések valamelyikében szereplő valamennyi feltételnek:

a) a 70/2001/EK rendelet 4. cikke;

b) az 1628/2006/EK rendelet];

c) a 2007–2013-as nemzeti regionális támogatásokról szóló bizottsági iránymutatások. Ebben az esetben az ezen iránymutatások alkalmazásából eredő maximális támogatási intenzitás a következő mértékre növelhető:

i. 50 % a támogatható beruházásokból a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiókban, és 40 % a támogatható beruházásokból a regionális támogatásokra jogosult – az érintett tagállamok tekintetében a 2007–2013-as időszakra jóváhagyott regionális támogatási térképen meghatározott – más régiókban, ha a kedvezményezett kis- vagy középvállalkozás;

ii. 25 % a támogatható beruházásokból a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiókban, és 20 % a támogatható beruházásokból a regionális támogatásokra jogosult – az érintett tagállamok tekintetében a 2007–2013-as időszakra jóváhagyott regionális támogatási térképen meghatározott – más régiókban, ha a kedvezményezett 750-nél kevesebb munkavállalót foglalkoztat és/vagy kevesebb mint 200 millió euró üzleti forgalommal rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy megfelel a 2003/361/EK ajánlásban szereplő minden más feltételnek.

d) A regionális támogatásra nem jogosult régiókban a kis- és középvállalkozások közé nem sorolható azon társaságok támogatása, amelyek 750-nél kevesebb munkavállalót foglalkoztatnak és/vagy kevesebb mint 200 millió euró üzleti forgalommal rendelkeznek, ha a kedvezményezett teljesíti a 2003/361/EK ajánlás összes többi feltételét, a 2007–2013-as nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatásokban felsorolt és ugyanezen iránymutatások vonatkozó feltételeit teljesítő támogatható beruházások 20 %-áig.

(43) Amennyiben ezen iránymutatások másként nem rendelkeznek, mint ahogy teszik a környezetvédelemhez kapcsolódó támogatások esetében, a Bizottság a mezőgazdasági termékeket feldolgozó vagy értékesítő, 750 vagy annál több munkavállalót foglalkoztató és 200 millió eurós vagy annál nagyobb üzleti forgalommal rendelkező társaságok beruházási támogatását csak akkor hagyja jóvá, ha az a 2007–2013-as nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatások összes feltételét teljesíti, a regionális támogatásra jogosult régiókban az érintett tagállamok tekintetében a 2007–2013-as időszakra jóváhagyott regionális támogatási térképen meghatározott legnagyobb összegig. Az e feltételeket nem teljesítő beruházási támogatást rendes esetben a Szerződéssel összeegyeztethetetlennek nyilvánítják. Nem nyújtható támogatás a tejet és tejtermékeket utánzó vagy helyettesítő termékek gyártására és forgalmazására.

(44) A Bizottság a használt berendezések megvásárlására irányuló támogatást csak akkor fogja a Szerződéssel összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha a támogatás kedvezményezettjei kis- és középvállalkozások.

(45) Azon beruházási támogatások esetében, amelyeknél a támogatható kiadások meghaladják a 25 millió eurót vagy a támogatás tényleges összege meghaladja a 12 millió eurót, a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében külön tájékoztatni kell a Bizottságot.

(46) A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és értékesítésével összefüggő beruházási támogatásokra vonatkozó bejelentésekhez dokumentációt kell mellékelni, amely bemutatja, hogy a támogatás egyértelműen meghatározott, szerkezeti és területi szükségleteket és szerkezeti hiányosságokat tükröző célokra irányul.

(47) Ha a közös piacszervezés, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott közvetlen támogatási rendszereket is beleértve, korlátozza a termelést vagy a közösségi támogást az egyéni mezőgazdasági termelők, mezőgazdasági üzemek vagy feldolgozó üzemek szintjén, állami támogatással nem támogatható semmilyen olyan beruházás, amely ezen korlátozásokon túllépő termelésnövekedést eredményezne.

IV.C. **Környezeti és állatjóléti támogatás**

(48) Ezzel ellentétes, kifejezett rendelkezés hiányában ez az alfejezet kizárólag az elsődleges termelők (mezőgazdasági termelők) számára nyújtott támogatásra vonatkozik.

IV.C.1. *Általános elvek*

(49) Jövőbeli politikájának meghatározása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a Szerződés 174. cikkével összhangban a Közösség környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, figyelembe véve ugyanakkor a Közösség különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket. Ez a politika az elővigyázatosság és a megelőzés elvén alapul, továbbá azon az elven, hogy a környezeti károkat elsődlegesen azok forrásánál kell elhárítani, valamint a „szennyező fizet”-elven;

b) az agrárszektorban meglévő valamennyi környezeti támogatási rendszernek összeegyeztethetőnek kell lennie a közösségi környezetpolitika általános célkitűzéseivel. Különösen a környezetszennyezés forrásnál történő elhárításának vagy a „szennyező fizet”-elv helyes alkalmazásának elégtelen mértékű prioritást

nyújtó támogatási rendszerek nem tekinthetők a közös érdekkel összeegyeztethetőnek, és ennélfogva azokat a Bizottság nem engedélyezheti;

c) az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások ([18]) 1999-ben történt elfogadása óta a környezetvédelemre nyújtott állami támogatásra vonatkozó közösségi politika – például a működési támogatás vagy a megújuló energiára nyújtott támogatás tekintetében – jelentősen megváltozott. Az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló 1999-es iránymutatásokban megállapított szabályok most részben szigorúbbak, mint a más ágazatokban alkalmazottak. A megkülönböztetés elkerülése érdekében, valamint annak lehetővé tételére, hogy a tagállamok a környezeti politikát valamennyi ágazatban végre tudják hajtani, a Bizottság számos alkalommal alkalmazta a más ágazatok tekintetében kidolgozott szabályokat az agrárágazatra is. Emiatt az agrárágazat tekintetében továbbra is specifikus, különböző intézkedésektől – például a agrár-környezetvédelmi támogatástól – eltekintve, a környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatásokat ([19]) a jövőben az agrárágazatra is alkalmazni kell;

d) az 1782/2003/EK rendelet 3. és 4. cikke kötelezettséget állapít meg a mezőgazdasági termelők számára a tekintetben, hogy tartsanak tiszteletben bizonyos jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket. Az 5. cikk a valamennyi mezőgazdasági földterület jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartására irányuló kötelezettséget ír elő. E fejezet alapján nem részesülhetnek állami támogatásban az e feltételeknek meg nem felelő mezőgazdasági termelők; nem nyújtható állami támogatás pusztán e feltételek tiszteletben tartására sem, kivéve, ha azt az 1698/2005/EK rendelet – különösen a Natura 2000 kifizetésekkel kapcsolatban – előírja;

e) az elsődleges termelés területén végzett beruházásokra irányuló támogatást a fenti IV.A. fejezetben megállapított általános szabályokkal összhangban fogják értékelni.

IV.C.2. **Az agrár-környezetvédelmi és állatjólléti kötelezettségvállalásokra irányuló támogatások**

IV.C.2.a. Elemzés

(50) Jövőbeli politikájának meghatározása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) az 1698/2005/EK rendelet és különösen annak 39. és 40. cikke meghatározta a környezet védelmére és a természeti környezet megőrzésére irányuló mezőgazdasági termelési módszerekkel kapcsolatos közösségi támogatás és az állatjóléti kifizetések keretét. A Bizottság által elfogadott végrehajtási szabályok további feltételeket és előírásokat határoznak meg. Az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (4) bekezdésével összhangban tilos állami támogatásban részesíteni az olyan agrár-környezetvédelmi vagy állatjóléti kötelezettségeket vállaló mezőgazdasági termelőket, akik nem felelnek meg a rendelet 39. cikkében és 40. cikkében megállapított feltételeknek;

b) az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (4) bekezdésével összhangban kellően indokolt esetben a rendelet 39. cikkének (4) bekezdése és 40. cikkének (3) bekezdése tekintetében folyósítható a mellékletben foglalt maximális összegeket meghaladó, kiegészítő állami támogatás. Sőt, kivételes esetekben, a rendelet 39. cikkének (3) bekezdésében és 40. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalások minimális időtartama tekintetében megengedhető kellően indokolt eltérés. Az egyértelműség érdekében hasznosnak tűnik az állami támogatásra vonatkozó ezen egyedi rendelkezések alkalmazási feltételeinek meghatározása. Ilyen magasabb támogatás általában csak az olyan kötelezettségvállalások tekintetében lehet elfogadható, amelyek a környezetre gyakorolt, kimutatható pozitív hatáshoz vezető, valós változást hoznak a jelenlegi mezőgazdasági gyakorlatban. Ügyelni kell arra, hogy a nyújtott támogatás hektáronként vagy állatonként számított legmagasabb abszolút összege ne vezessen a tagállamok általános támogatási szintjei közötti kiegyensúlyozatlanságokhoz vagy ne tegye hangsúlyosabbá azokat.

IV.C.2.b. Az agrár-környezetvédelmi és állatjóléti kötelezettségvállalásokra irányuló támogatásokkal kapcsolatos politika

(51) Az agrár-környezetvédelmi vagy állatjóléti kötelezettségvállalásokra irányuló támogatás akkor nyilvánítható a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha megfelel az 1698/2005/EK rendelet 39. vagy 40. cikkében meghatározott valamennyi követelménynek és a Bizottság által elfogadott vonatkozó végrehajtási szabályoknak.

(52) Az agrár-környezetvédelmi vagy állatjóléti kötelezettségvállalásokra nyújtott állami támogatás bejelentésekor a tagállamoknak vállalniuk kell, hogy az ilyen rendszereket az 1698/2005/EK rendelet tekintetében a Bizottság által elfogadott végrehajtási szabályok bármely vonatkozó módosításához igazítják.

(53) Az 1698/2005/EK rendelet 39. cikkének (4) bekezdésével vagy 40. cikkének (3) bekezdésével összhangban rögzített maximális összegeket meghaladó kiegészítő támogatást nyújtani kívánó tagállam bizonyítékot nyújt annak alátámasztására, hogy az intézkedés megfelel az abban a rendeletben és a vonatkozó végrehajtási szabályokban megállapított valamennyi feltételnek. Indokolja a kiegészítő támogatással kapcsolatos kifizetéseket is, beleértve a megtett kötelezettségvállalásból eredő további költségek és elmaradt jövedelem alapján számított költségösszetevők részletes bontását.

(54) Az 1698/2005/EK rendelet mellékletében rögzített összegeket meghaladó támogatás elvileg csak akkor nyilvánítható a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha azt igazolt többletköltségekre és/vagy jövedelemkiesésre, kellően megindokolandó sajátos körülményekre tekintettel, kivételes esetekben nyújtják, olyan kötelezettségvállalások javára, amelyek valós változást hoznak a jelenlegi mezőgazdasági gyakorlatban és a környezetre gyakorolt, kimutatható és jelentős pozitív hatáshoz vezetnek. Ilyen magasabb támogatás tehát nem engedélyezhető az olyan mezőgazdasági termelők tekintetében, akik egyszerűen azt ajánlják fel, hogy nem

([18]) HL C 232., 2000.8.12., 19. o.
([19]) HL C 37., 2001.2.3., 3. o.

változtatnak az érintett földterületen folytatott jelenlegi mezőgazdasági gyakorlaton (például az extenzív legeltetést nem váltják fel a termelés intenzívebb formáival), kivéve ha bizonyítható, hogy a jelenlegi mezőgazdasági gyakorlat fenntartása környezetvédelmi szempontból rendkívüli előnyökkel jár.

(55) Ha egy tagállam agrár-környezetvédelmi vagy állatjóléti kötelezettségek vállalása miatt felmerült ügyleti költségeket kíván kompenzálni, az ilyen költségeket meggyőzően kell bizonyítania, például az ilyen kötelezettségvállalásokat nem tevő gazdaságok költségeivel történő összehasonlítás bemutatásával. A Bizottság ennélfogva rendes esetben nem engedélyezi a múltban vállalt agrár-környezetvédelmi vagy állatjóléti kötelezettségvállalások folytatásának ügyleti költségeire irányuló állami támogatást, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, vagy hogy új ügyleti költségeket kell viselni.

(56) Amennyiben az ügyleti költségeket átlagköltségek és/vagy átlaggazdaságok alapján számítják, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy különösen a nagygazdaságokat nem kompenzálják túl. A ellentételezés kiszámítása céljából a tagállamok figyelembe veszik, hogy a kérdéses ügyleti költségek gazdaságonként vagy hektáronként merültek-e fel.

(57) Agrár-környezetvédelmi kötelezettségek keretében vállalt kötelezettségek teljesítéséhez kapcsolódó, nem termelő beruházások költségeinek támogatása a támogatható kiadások 100 %-áig engedélyezhető. Az ilyen nem termelő beruházások nem vezethetnek a gazdaság értékének vagy jövedelmezőségének nettó növekedéséhez.

(58) Amennyiben – kivételesen – egy tagállam az 1698/2005/EK rendelettel összhangban előírtnál rövidebb időtartamra vonatkozó kötelezettségvállalások tekintetében javasolja állami támogatás nyújtását, részletes indokolást kell nyújtania, beleértve annak kimutatását is, hogy az intézkedés összes környezeti hatása a javasolt rövidebb időn belül megvalósítható. A javasolt támogatás összegének tükröznie kell a vállalt kötelezettségek rövidebb időtartamát.

IV.C.3. **A Natura 2000 kifizetések és a 2000/60/EK irányelvvel kapcsolatos kifizetések**

IV.C.3.a. Elemzés

(59) A jövőbeni politika meghatározásakor különösen a következő megfontolásokat vették figyelembe:

a) az 1698/2005/EK rendelet 38. cikke meghatározza a mezőgazdasági termelők részére az érintett területeken a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv ([20]), a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv ([21]) és a közösségi fellépés kereteinek a vízpolitika terén való meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([22]) végrehajtásával összefüggő hátrányokból származó költségek és elmaradt jövedelem ellentételezése céljából nyújtott közösségi támogatást;

b) az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendelet ([23]) 16. cikkével ellentétben az 1698/2005/EK rendelet 38. cikke az a) pontban említett három irányelv hatásaira korlátozza az ellentételezés lehetőségét. Következésképpen a más közösségi előírás végrehajtásából származó bevételkiesésre vagy többletköltségekre irányuló állami támogatás e cím alapján többé már nem engedélyezhető;

c) tekintettel a mezőgazdasági üzemek 1782/2003/EK rendelettel létrehozott egységes támogatására és a rendelet 5. cikkében előírt, valamennyi mezőgazdasági földterület jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartására irányuló kötelezettségre, nem nyújtható állami támogatás a pusztán e feltételek tiszteletben tartásából származó költségekre.

IV.C.3.b. Politika

(60) A Bizottság akkor nyilvánít egy állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az 1698/2005/EK rendelet 38. cikkében és a Bizottság által elfogadott vonatkozó végrehajtási szabályokban meghatározott valamennyi feltételnek. A támogatás csak a jogszabályba foglalt gazdálkodási követelmények és az 1782/2003/EK rendelet 5. cikkében megállapított feltételeken túlmutató kötelezettségek vonatkozásában engedélyezhető. A „szennyező fizet”-elv megsértésével nyújtott bármely támogatásnak kivételesnek, ideiglenesnek és degresszívnek kell lennie.

IV.C.4. **A környezetvédelemre nyújtott egyéb támogatások**

(61) A mezőgazdasági termelők részére a környezetvédelemmel kapcsolatban nyújtott beruházási támogatással a fenti IV.A. fejezet foglalkozik.

(62) A Bizottság a környezetvédelem tekintetében nyújtott minden más támogatást a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatások alapján vizsgál meg, amelyeknek az agrárágazat tekintetében való alkalmazandósága ilyenképpen kinyilvánításra kerül. Amennyiben azon iránymutatásokat módosítják vagy felváltják, az új rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha az ilyen szabályok másként nem rendelkeznek.

([20]) HL L 103., 1979.4.25., 1. o.

([21]) HL L 206., 1999.7.22., 7. o.

([22]) HL L 327., 2000.12.22., 1. o. A 2455/2001/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv.

([23]) HL L 160., 1999.6.26., 80. o. A legutóbb az 1698/2005/EK rendelettel (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.) módosított rendelet.

(63) A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságok részére nyújtott környezetvédelmi támogatást akkor nyilvánítják a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatásokban szereplő valamennyi feltételnek. A környezetvédelem vonatkozásában nyújtott beruházási támogatás esetében a beruházási támogatásra vonatkozóan a fenti IV.B. fejezetben meghatározott szabályok alkalmazásából származó lehetségesen magasabb maximális támogatási arány is alkalmazható.

IV.D. **Bizonyos területek hátrányai miatti ellentételezésre irányuló támogatás**

(64) Ez az alfejezet csak az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott támogatásra vonatkozik.

IV.D.1. **Elemzés**

(65) Az 1698/2005/EK rendelet 37. cikke a hegyvidéki területeken a természeti hátrányokkal kapcsolatos kifizetések maximumát az MHT (mezőgazdasági hasznosítású terület) hektárjaként 250 euróban, illetve más hátrányos helyzetű területeken a kifizetések maximumát az MHT hektárjaként 150 euróban írja elő. Kellően indokolt esetekben a maximális összegnél magasabb kifizetések is nyújthatók, feltéve, hogy az érintett tagállami szintjén nyújtott ilyen kifizetések összegének átlaga nem haladja meg ezt a maximális összeget. Az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (3) bekezdése megtiltja a mezőgazdasági termelők állami támogatásban részesítését a hegyvidéki területek, valamint más, hátrányos helyzetű területek természeti hátránya ellentételezése céljából, amennyiben a támogatás nem felel meg a 37. cikkben megállapított feltételeknek. Kellően indokolt esetekben azonban folyósítható a 37. cikk (3) bekezdése szerint rögzített összegeket meghaladó, kiegészítő támogatás.

(66) Az 1698/2005/EK rendelet 94. cikkének harmadik albekezdése értelmében a 37. cikket és a 88. cikk (3) bekezdését 2010. január 1-jétől kell alkalmazni, a Tanácsnak a Szerződés 37. cikkében megállapított eljárással összhangban elfogadott jogi aktusára is figyelemmel. Addig pedig – az 1698/2005/EK rendelet 93. cikkének (1) bekezdésével összhangban – az 1257/1999/EK rendelet vonatkozó rendelkezései, különösen a rendelet 14. cikkének (2) bekezdése, 15. cikke és 51. cikkének (3) bekezdése továbbra is hatályban marad. Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1257/1999/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1783/2003/EK tanácsi rendelet ([24]) az 1257/1999/EK rendelet 15. cikke alapján nyújtható hektáronkénti maximális átlagos összeget 200 euróról 250 euróra emelte az olyan esetekre vonatkozóan, amikor azt objektív körülmények indokolják. Az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (3) bekezdésével ellentétben az 1257/1999/EK rendelet 51. cikkének (3) bekezdése megtiltja a rendelet mellékletében megállapított maximális összeget meghaladó állami támogatás – azaz az átlagos 250 euró/hektár feletti állami támogatás – nyújtását.

([24]) HL L 270., 2003.10.21., 70. o.

(67) A Bizottság tapasztalatai alapján meg kell állapítani az elismert hátrányokból származó gazdasági hatások kiszámításának következetes módszerét. Ez a módszer különösen azt biztosítja, hogy nem kompenzálják túl a természeti hátrányok gazdasági hatását.

(68) Kerülni kell a versenytorzulásokat és a tagállamok között az általános támogatási szintek súlyos egyensúlyhiányát. Ennélfogva meg kell állapítani az ellentételezés felső határát.

(69) Ezeket a szabályokat az 1698/2005/EK rendelet 37. cikkének és 88. cikke (3) bekezdésének hatálybalépése után felülvizsgálhatják.

IV.D.2. **Politika**

(70) Az 1698/2005/EK rendelet 37. cikkének és 88. cikke (3) bekezdésének hatálybalépéséig a Bizottság akkor fogja az állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel az 1257/1999/EK rendelet 14. cikke (1) bekezdésében, (2) bekezdésének első két franciabekezdésében és 15. cikkében, valamint e rendeletnek a Bizottság által elfogadott bármely végrehajtási szabályában szereplő valamennyi feltételnek, és ha a kedvezményezettek teljesítik az alapvető (kölcsönös megfeleltetési) követelményeket.

(71) Amennyiben az állami támogatási intézkedéseket az 1257/1999/EK rendelet szerinti támogatással kombinálják, a mezőgazdasági termelő részére nyújtott összes támogatás nem haladhatja meg a rendelet 15. cikkével összhangban meghatározott összegeket.

(72) Az 1698/2005/EK rendelet 37. cikkének és 88. cikke (3) bekezdésének hatálybalépésétől a Bizottság az állami támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az e cikkekben és a Tanács vagy a Bizottság által elfogadott bármely végrehajtási szabályban szereplő valamennyi feltételnek.

(73) Minden esetben – mind az 1257/1999/EK rendelet, mind pedig az 1698/2005/EK rendelet alapján nyújtott támogatás tekintetében – az állami támogatás csak a következő feltételek mellett nyilvánítható a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek :

a) a tagállamnak bizonyítania kell a kérdéses hátrányokat, és bizonyítékot kell nyújtania arra vonatkozóan, hogy a kifizetendő ellentételezés összege nem jelenti e hátrányok hatásának túlzott ellentételezését;

b) a kompenzációs kifizetések szintje a hátrányok gazdasági hatásával arányos. A kifizetések szintje ezért a különböző hátrányos helyzetű területeken meglévő hátrányok relatív hatásától függően változik. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a hátrányok hektáronkénti átlagos hatása az összehasonlítható gazdaságok között pl. 20 %-kal tér el, a kompenzációs kifizetéseket ennek megfelelően kell differenciálni;

c) csak az emberi ellenőrzés alatt nem tartható állandó hátrányok gazdasági hatása vehető figyelembe a kompenzációs kifizetések összegének kiszámításakor. Nem vehetők figyelembe a gazdaságok korszerűsítésén keresztül javítható szerkezeti hátrányok vagy az olyan tényezők, mint az adók, szubvenciók vagy a közös agrárpolitika reformjának végrehajtása;

d) a Bizottság közösségi szinten harmonizált statisztikai eszközökkel ellenőrzi azt, hogy nem fordul elő túlzott ellentételezés, illetve a kifizetések arányosságát. Amennyiben ilyen eszközök nem állnak rendelkezésre vagy azok elégtelenek, más adatokat használnak fel, ha a Bizottság meg tud bizonyosodni arról, hogy azok elégségesen reprezentatívak az igazolás céljából;

e) a kompenzációs kifizetések tükrözik a hátrányok hektáronkénti gazdasági hatását;

f) a nyújtható ellentételezés összegét rendes esetben a hátrányos helyzetű területeken lévő gazdaságok hektáronkénti átlagbevételének az ugyanabban a tagállamban elhelyezkedő, nem hátrányos helyzetű területeken lévő, ugyanazon termékeket termelő, ugyanolyan méretű gazdaságokkal történő összehasonlításával állapítják meg. Az e tekintetben figyelembe veendő bevétel a gazdálkodásból származó közvetlen bevétel, és kizárják a befizetett adókat vagy a kapott támogatásokat. Amennyiben egy egész tagállamot hátrányos helyzetű területekből állóként tekintenek, az összehasonlítást más tagállamokban lévő olyan hasonló területekhez képest végzik el, ahol a termelési feltételek – különösen az éghajlati és a földrajzi feltételek – ésszerű módon hasonlíthatók össze az első tagállamban meglévő feltételekkel.

(74) A Bizottság a vidékfejlesztési szabályokkal összhangban fenntartja magának a jogot arra, hogy degresszív kifizetéseket írjon elő bizonyos méretnél nagyobb gazdaságok esetében. A bejelentéseknek e célból tartalmazniuk kell a támogatás várományosaként megjelölt gazdaság méreteit.

IV.E. **Az előírások betartására irányuló támogatás**

(75) Ez az alfejezet csak az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott támogatásra vonatkozik.

IV.E.1. **Elemzés**

(76) Jövőbeli politikájának meghatározása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) az 1698/2005/EK rendelet 31. cikke támogatást biztosít a mezőgazdasági termelők számára a környezetvédelem, közegészségügy, állat- és növényegészségügy, állatjólét és munkabiztonság területén meglévő előírások alkalmazásának eredményeként felmerült költségek és elmaradt jövedelem egy részének fedezéséhez;

b) az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (5) bekezdése értelmében tilos állami támogatásban részesíteni a környezetvédelem, a közegészségügy, az állat- és növényegészségügy, az állatjólét és a munkahelyi biztonság területén elfogadott közösségi jogszabályokon alapuló, fokozott követelményeket támasztó előírásokhoz igazodó mezőgazdasági termelőket, amennyiben a támogatás nem felel meg a 31. cikkben meghatározott feltételeknek. Az említett cikkel összhangban rögzített maximális összegeket meghaladó, kiegészítő támogatás nyújtható azonban annak elősegítése céljából, hogy a mezőgazdasági termelők megfeleljenek a közösségi előírásokon túlmutató nemzeti jogszabályoknak;

c) közösségi jogszabályok hiányában az 1698/2005/EK rendelet 88. cikkének (6) bekezdése értelmében tilos állami támogatásban részesíteni a környezetvédelem, a közegészségügy, az állategészségügy és növényegészségügy, az állatjólét és a munkahelyi biztonság területén elfogadott nemzeti jogszabályokon alapuló, fokozott követelményeket támasztó előírásokhoz igazodó mezőgazdasági termelőket, amennyiben a támogatás nem felel meg a 31. cikkben meghatározott feltételeknek. A 31. cikk szerint indokolt esetekben azonban nyújtható a 31. cikk (2) bekezdése tekintetében a mellékletben megállapított maximális összegeket meghaladó, kiegészítő támogatás;

d) az elégséges mértékű egyértelműség érdekében meg kell határozni annak fogalmát, hogy mi minősülhet „a gazdaság jellemző működési költségeire gyakorolt jelentős hatásnak” és „jelentős számú mezőgazdasági termelőnek” ;

e) az 1698/2005/EK rendelet 31. cikke 10 000 euróra korlátozza a mezőgazdasági termelő részére a felsorolt előírások közül egynek vagy többnek az alkalmazása miatt felmerült költségekre és elmaradt jövedelemre öt éven keresztül juttatható általános ellentételezést. Az ezen összegen felül nyújtott, jelentős kiegészítő állami támogatás – különösen a tagállamok vagy régiók között a tényleges támogatási szintben meglévő lényeges különbségek esetében – a verseny torzulásához vezethet. Ezenkívül a nagygazdaságoknak jobban kell tudniuk viselni az új kötelező előírásoknak a működési költségekre gyakorolt hatását. Ezért meg kell állapítani a támogatás abszolút maximális szintjét;

f) a nem közösségi előírásokon alapuló új előírások tekintetében a támogatásnak az olyan előírásokhoz kapcsolódó költségekre kell korlátozódnia, amelyek az érintett mezőgazdasági termelők tényleges versenyhátrányba kerülésének kockázatával járnak.

IV.E.2. **Politika**

(77) A Bizottság akkor fogja az állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel az 1698/2005/EK rendelet 31. cikkében és 88. cikkének (5) vagy (6) bekezdésében, valamint a Bizottság által elfogadott bármely végrehajtási szabályban szereplő valamennyi feltételnek.

(78) Az 1698/2005/EK rendelet mellékletében meghatározott maximális értéket meghaladó támogatás nem fedezheti a mezőgazdasági termelőknél felmerült költségeknek és

elmaradt jövedelemnek több mint 80 %-át. Mindent egybevéve és figyelembe véve a nyújtható közösségi támogatásokat, a támogatás gazdaságonként nem haladhatja meg a 12 000 eurót. Ez az összeg nem haladható meg egyetlen ötéves időszak során sem az egynél több előírás teljesítésére nyújtott ellentételezés esetében.

(79) Támogatás csak olyan előírásokkal kapcsolatban nyújtható, amelyek esetében – az előírás által érintett ágazatban és tagállamban átlagosnak számító gazdasággal számolva – bizonyítható, hogy azok az alábbiak közvetlen kiváltó okai:

a) az előírással érintett termék vagy termékek működési költségeinek legalább 5 %-os növekedése; vagy

b) az előírással érintett termékből vagy termékekből származó nettó nyereség legalább 10 %-ával egyenlő mértékű bevételkiesés.

(80) Támogatás csak olyan előírásokkal kapcsolatban nyújtható, amelyek az előírással érintett tagállamban és (al)ágazatban tevékenykedő gazdaságok legalább 25 %-a számára a működési költségek fent említett mértékű növekedéséhez vagy a fent említett mértékű bevételkieséshez vezetnek.

(81) A nemzeti előírásokkal kapcsolatban a tagállam bizonyítja, hogy a szóban forgó előírás nemzeti szinten történő bevezetése az érintett termelők számára fontos versenyhátrány előidézésének kockázatával járna. Az ilyen hátrány bizonyítása az előírással érintett (al)ágazatban tevékenykedő átlagos gazdaságokra vonatkozó nettó átlagos haszonkulcsok alapján történik.

IV.F. **A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás**

(82) Ez az alfejezet kizárólag az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott támogatásra vonatkozik.

IV.F.1. **Elemzés**

(83) A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás hozzájárul az ágazat mint egész fejlesztésének ösztönzéséhez és a vidéki területek elnéptelenedésének megelőzéséhez. Az 1698/2005/EK rendelet 22. cikke ezért előírja a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatásra vonatkozó közösségi rendszer létrehozását.

IV.F.2. **Jövőbeli politika**

(84) A Bizottság a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott állami támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az 1698/2005/EK rendelet 22. cikkében és a rendeletnek a Bizottság által elfogadott bármely végrehajtási szabályában szereplő feltételeknek.

IV.G. ***A korai nyugdíjba vonulásra vagy a gazdálkodási tevékenységek megszüntetésére irányuló támogatás***

(85) Ez a fejezet kizárólag az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott támogatásra vonatkozik.

IV.G.1. **Elemzés**

(86) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

— Az 1698/2005/EK rendelet 23. cikke rendelkezik a korai nyugdíjba vonulásra irányuló támogatásról. Feltéve, hogy az ilyen támogatási rendszerekre a kereskedelmi gazdálkodási tevékenységek állandó jelleggel történő és végleges beszüntetését előíró feltételek vonatkoznak, ezek csak korlátozott hatással vannak a versenyre, miközben azonban hozzájárulnak az ágazat mint egész hosszú távú fejlődéséhez.

IV.G.2. **Politika**

(87) A Bizottság akkor nyilvánítja a korai nyugdíjba vonulásra irányuló állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az 1698/2005/EK rendelet 23. cikkében szereplő feltételeknek. A Bizottság engedélyezi az említett rendeletben megállapított maximális összegeket meghaladó kifizetéseket, ha a tagállam bizonyítja, hogy az ilyen kifizetéseket nem az aktív mezőgazdasági termelőknek továbbítja.

(88) Feltéve, hogy az állami támogatásra a kereskedelmi gazdálkodási tevékenységek állandó és végleges megszüntetését megkövetelő feltételek vonatkoznak, a Bizottság engedélyezi a mezőgazdasági termelők bármiféle mezőgazdasági tevékenységgel történő felhagyására irányuló állami támogatást.

IV.H. **A termelői csoportokra irányuló támogatások**

IV.H.1. **Elemzés**

(89) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe. A mezőgazdasági termelés egyenetlen jellege miatt a Bizottság hagyományosan kedvezően ítélte meg a termelői csoportok létrehozásának előmozdítására szolgáló „indulási" támogatások nyújtását abból a célból, hogy összefogásra ösztönözzék a mezőgazdasági termelőket kínálatuk egyesítése, valamint termelésüknek a piaci igényekhez való igazítása érdekében. A támogatásnak a kisebb termelői csoportokra történő összpontosítása, valamint a nagy összegű támogatások odaítélésének elkerülése érdekében azonban az ilyen támogatást a kis- és középvállalkozásokra kell korlátozni, és meg kell állapítani annak maximális összegét.

IV.H.2. **Politika**

(90) A Bizottság akkor nyilvánítja a termelői csoportok tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával

összeegyeztethetőnek, ha az megfelel [a mentesítési rendelettervezet 9. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(91) Nem tartoznak e szakasz hatálya alá az egyéb olyan mezőgazdasági társulásoknak nyújtott támogatások, amelyek a mezőgazdasági termelés szintjén a tagok gazdaságaiban anélkül vállalnak feladatokat – mint például kölcsönös támogatást és a gazdaságok tehermentesítését, valamint üzemvezetési szolgáltatásokat –, hogy részt vennének a kínálat piachoz történő közös hozzáigazításában. A Bizottság azonban az e szakaszban megállapított elveket alkalmazni fogja az eredetmegjelölések vagy minőségjelzők használatának ellenőrzéséért felelős termelői társulások induló költségeinek fedezésére nyújtott támogatásokra.

(92) A termelői csoportok vagy társulások részére a tevékenységük megkezdésével összefüggő költségekhez nem kapcsolódó kiadások – mint például a beruházási vagy promóciós tevékenységekkel kapcsolatos kiadások – fedezésére nyújtott támogatásokat az ilyen támogatásokra irányadó szabályokkal összhangban fogják értékelni.

(93) Az e szakasz alapján engedélyezett támogatási rendszerek egy olyan feltétel hatálya alá tartoznak, amely megköveteli, hogy e rendszereket a piac közös szervezésére irányadó rendeletekben bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében kiigazítsák.

(94) A termelői csoportok vagy azok társulásai részére nyújtott támogatás alternatívájaként ugyanilyen összeg erejéig támogatás nyújtható közvetlenül a termelők részére is a csoport működtetési költségeihez a csoport megalakulását követő első öt évben fizetett hozzájárulásaik ellentételezésére. A Bizottság nem engedélyezi az ezen alfejezetbe tartozó költségekre irányuló, nagyvállalkozások javára történő állami támogatást.

IV.I. **Birtokrendezési támogatás**

IV.I.1. **Elemzés**

(95) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a birtokrendezési támogatás az ágazat egészének fejlesztését ösztönzi, és javítja az infrastruktúrát. Az 1698/2005/EK rendelet 30. cikke ezért a birtokrendezésre közösségi támogatást ír elő.

b) a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló 2000–2006-os közösségi iránymutatások megállapították a birtokrendezési támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat; e támogatások célja a mezőgazdasági parcellák cseréjének ösztönzése és gazdaságilag életképes gazdaságok létrehozásának elősegítése volt.

c) a tapasztalat azt mutatja, hogy a birtokrendezési támogatást fenn lehet tartani, mivel hozzájárul a mezőgazdasági ágazat fejlődéséhez, és kevés hatása van a versenyre.

IV.I.2. **Jövőbeli politika**

(96) A Bizottság a birtokrendezési támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a [leendő mentesítési rendelet] 13. cikkében szereplő valamennyi feltételnek.

IV.J. **A minőségi mezőgazdasági termékek termelésének és forgalomba hozatalának ösztönzésére irányuló támogatás**

IV.J.1. **Elemzés**

(97) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a mezőgazdasági termékek minőségének javítására való ösztönzésre irányuló támogatási intézkedések hozzájárulnak a mezőgazdasági termelés értékkel történő felruházásához, és segítik az ágazat egészét a minőségre egyre nagyobb hangsúlyt fektető fogyasztói kereslethez való igazodásban. A Bizottság általánosságban kedvezően foglalt állást az ilyen támogatások tekintetében. A tapasztalatok azonban azt bizonyítják, hogy az ilyen támogatási intézkedések a versenyfeltételek torzulásának veszélyét hordozhatják, és a közös érdekkel ellentétes módon befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet. Különösen igaz ez akkor, ha nagy összegű támogatást nyújtanak, vagy ha a támogatás kifizetése azután is folytatódik, miután a támogatás már elvesztette ösztönző hatását, és így az a működési támogatás jellegét ölti;

b) az 1698/2005/EK rendelet 32. cikke egyedi támogatási intézkedést vezetett be a mezőgazdasági termelőknek az élelmiszer-minőségi rendszerekben történő részvétele vonatkozásában. Az állami támogatásra vonatkozó szabályokat összhangba kell hozni ezzel a támogatási intézkedéssel;

c) a nagyvállalatoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy önállóan finanszírozzák az ilyen intézkedések költségeit; a támogatásnak ennélfogva a kis- és középvállalkozásokra kell korlátozódnia; ebben az összefüggésben az 1698/2005/EK rendelet melléklete megállapítja az üzemenkénti legnagyobb összeget.

d) a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságok hasonlóságai miatt az ilyen társaságoknak nyújtott támogatást a más feldolgozó vállalkozások részére nyújtott támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban kell engedélyezni.

IV.J.2. **Politika**

(98) A Bizottság akkor fogja a minőségi mezőgazdasági termékek termelésére ösztönző, az elsődleges termelők (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel [a leendő mentesítési rendelet 14. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(99) A Bizottság a minőségi mezőgazdasági termékek termelésére ösztönző, mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságok részére nyújtott

állami támogatást akkor fogja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel 70/2001/EK rendelet 5. cikkében szereplő valamennyi feltételnek.

(100) A Bizottság nem engedélyezi az ezen alfejezet hatálya alá tartozó költségekre irányuló, a nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást.

(101) A termelési létesítmények korszerűsítéséhez szükséges beruházásokra – beleértve a dokumentációs rendszer irányításához, valamint a feldolgozás- és termékellenőrzés elvégzéséhez szükséges beruházásokra – irányuló támogatás csak a fenti IV.A. illetve IV.B. fejezetben megállapított szabályokkal összhangban nyújtható.

IV.K. **Technikai segítségnyújtás az agrárszektorban**

IV.K.1. **Elemzés**

(102) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a Bizottság kedvezően ítéli meg azokat a támogatási rendszereket, amelyek célja technikai segítség nyújtása az agrárszektorban. Az ilyen „puha" támogatások javítják a közösségi mezőgazdaság hatékonyságát és professzionalizmusát, és így hozzájárulnak annak hosszú távú életképességéhez, miközben csak igen korlátozott hatással bírnak a versenyre. Mivel a mezőgazdasági termelőnek a gépek és a gazdaságban dolgozó munkaerő cseréjére vonatkozó közös géphasználati szolgáltatás igénybevételéből eredő költségeire nyújtott támogatás folyamatosan felmerülő kiadás, és része a mezőgazdasági termelő rendes működési költségeinek, az ilyen támogatásnak a jövőben a *de minimis* támogatásra kell korlátozódnia.

b) a nagyvállalatoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy önállóan finanszírozzák az ilyen intézkedések költségeit. A támogatásoknak ennélfogva a kis- és középvállalkozásokra kell korlátozódniuk;

c) a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalomba hozatalával foglalkozó társaságok hasonlóságai miatt az ilyen társaságoknak nyújtott támogatást a más feldolgozó vállalkozások részére nyújtott támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban kell engedélyezni.

IV.K.2. **Politika**

(103) A Bizottság akkor fogja a technikai segítségnyújtás céljából az elsődleges termelők (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel [a leendő mentesítési rendelet 15. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(104) Az elsődleges termelőknek (gazdákodóknak) technikai segítséget nyújthatnak termelői csoportok vagy más szervezetek, méretüktől függetlenül.

(105) A Bizottság a technikai segítségnyújtás céljából a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalomba hozatalával foglalkozó társaságok részére nyújtott állami támogatást akkor fogja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel a 70/2001/EK rendelet 5. cikkében szereplő valamennyi feltételnek.

(106) A Bizottság nem engedélyezi a (104) és (105) bekezdés hatálya alá tartozó költségekre irányuló, nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást.

(107) A Bizottság eseti alapon vizsgálja meg az új technikák terjesztésével kapcsolatos egyéb tevékenységekre – mint az ésszerű, kisléptékű kísérleti projektekre vagy demonstrációs projektekre – nyújtott állami támogatást. A tagállamoknak egyértelmű leírást kell benyújtaniuk a projektről, kifejtve a projekt újító jellegének mibenlétét és indokolva a támogatásának közérdekűségét (például azért, mert még eddig nem képezte vizsgálat tárgyát), valamint igazolniuk kell a következő feltételeknek való megfelelést:

a) a résztvevő társaságok száma és a kísérleti rendszer időtartama a megfelelő teszteléshez szükséges számra és időtartamra korlátozódik;

b) az ilyen projektekre az egy társaságnak nyújtott támogatás együttes összege nem haladja meg három pénzügyi év alatt a 100 000 eurót;

c) a kísérleti rendszer eredményeit – legalább az interneten – nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a támogatási rendszerben megjelölt címen;

d) bármely más, a Bizottság által annak érdekében esetlegesen szükségesnek tartott feltétel, hogy a rendszer ne gyakorolhasson torzító hatást a piacra, illetve ne minősülhessen működési támogatásnak.

IV.L. **Támogatások az állattenyésztési ágazatban**

IV.L.1. **Elemzés**

(108) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló 2000–2006-os közösségi iránymutatások megállapították az állattenyésztési ágazatbeli támogatások nyújtására vonatkozó szabályokat; e támogatások célja az volt, hogy támogassa a közösségi állatállomány genetikai minőségének fenntartását és javítását

b) a tapasztalat azt mutatja, hogy ezeket a támogatásokat csak akkor indokolt fenntartani, ha valóban hozzájárulnak az állatállomány genetikai minőségének fenntartásához és javításához; a hím tenyészállatok

egyedeinek tartási költségeit részben fedező támogatások nem tekinthetők e célkitűzés megvalósításának, mivel a tevékenységükkel együttjáró költségektől mentesítik csak a termelőket.

c) az innovatív állattenyésztési technikák és gyakorlatok bevezetésének költségeit részben fedező támogatásokat, bár szintén olyan költségektől mentesítik a termelőket, amelyek tevékenységükkel szokásosan együttjárnak, bizonyos ideig fenn lehet tartani, mivel az újításra összpontosítanak; a mesterséges megtermékenyítés nem támogatható, mivel nem tekinthető innovatív gyakorlatnak;

d) az állatok szaporítása nem nevezhető elsődleges termelői tevékenységnek; az állatok szaporításával foglalkozó központoknak szánt támogatások tehát a mezőgazdasági feldolgozó és értékesítő társaságoknak nyújtandó támogatásokra alkalmazandó szabályok hatálya alá tartoznak;

e) a nagyméretű vállalkozásoknak tudniuk kell finanszírozni az ezen alfejezethez tartozó intézkedések költségeit. Ezért a támogatást a kis- és középvállalkozásokra kell korlátozni.

IV.L.2. **Jövőbeli politika**

(109) A Bizottság az állattenyésztési ágazatban nyújtott állami támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a [leendő mentesítési rendelet] 16. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában és 16. cikke (3) bekezdésében szereplő valamennyi feltételnek. A Bizottság nem fogja engedélyezni azokat az állami támogatásokat, amelyek nagyméretű vállalkozások ezen fejezetbe tartozó költségeire irányulnak.

IV.M. A legkülső régiók és az égei-tengeri szigetek részére nyújtott állami támogatások

IV.M.1. **Elemzés**

(110) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) az 1698/2005/EK rendelet a legkülső régiókban és a 2019/93/EK rendelet szerinti kisebb égei-tengeri szigeteken működő mezőgazdasági termelők, valamint feldolgozó és forgalmazó társaságok számára nyújtott beruházási támogatás vonatkozásában egyedi eltéréseket és támogatási rátákat ír elő. E támogatási rátákat a beruházási támogatásra vonatkozó fejezetben már figyelembe vették;

b) Az Unió legkülső régióira vonatkozó egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló, 2006. január 30-i 247/2006/EK tanácsi rendelet ([25]) 11. cikke előírja, hogy a legkülső régiókban megvalósított támogatási programok keretében hozott intézkedéseknek összhangban kell lenniük a közösségi joggal, a többi közösségi politikával és az ezek alapján hozott intézkedésekkel. Különösen fontos, hogy a 247/2006/EK rendelet keretében egyetlen intézkedés sem finanszírozható az alábbiak közül:

i. közös piacszervezés keretében bevezetett támogatási vagy segélyezési rendszerek kiegészítő támogatása, kivéve, ha azt rendkívüli, objektív kritériumokkal alátámasztott szükségszerűség indokolja;

ii. kutatási projektek, vagy kutatási projektek támogatását célzó intézkedések, valamint az állat-egészségügyi kiadásokról szóló, 1990. június 26-i 90/424/EGK tanácsi határozat ([26]) keretében közösségi támogatásra jogosult intézkedések támogatása;

iii. az 1698/2005/EK rendelet hatálya alá tartozó intézkedések támogatása;

c) 2000 óta a Bizottság csak korlátozott mértékű tapasztalatot szerzett a legkülső régiók vonatkozásában bejelentett állami támogatási intézkedésekről. Emiatt nehéz általános leírást adni az e régiók tekintetében külön engedélyezhető intézkedésekről;

d) a 247/2006/EK rendelet 16. cikke előírja, hogy a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó azon mezőgazdasági termékekre vonatkozóan, amelyekre a Szerződés 87., 88. és 89. cikkét kell alkalmazni, a Bizottság működési támogatást engedélyezhet az e termékeket termelő, feldolgozó és forgalmazó ágazatokban, a legkülső régiókban folytatott gazdálkodásra jellemző, a távoli, elszigetelt és legkülső fekvésből eredő sajátos megkötöttségek enyhítése céljából;

e) a 247/2006/EK rendelet 21. cikke értelmében Spanyolország engedélyt kap arra, hogy dohánytermesztési állami támogatást nyújtson a Kanári-szigeteknek.

IV.M.2. **Politika**

(111) A Bizottság az e régiók szükségleteinek kielégítésére irányuló állami támogatás nyújtására vonatkozó javaslatokat eseti alapon, az e régiókra alkalmazandó különös jogszabályi rendelkezések alapján és az érintett intézkedéseknek az érintett régiókra vonatkozó vidékfejlesztési programokkal való összeegyeztethetőségére, valamint az ezen intézkedéseknek az érintett régiókban és a Közösség más részeiben a versenyre gyakorolt hatásaira figyelemmel vizsgálja meg.

([25]) HL L 42., 2006.2.14., 1. o.

([26]) HL L 224., 1990.8.18., 19. o. A legutóbb a 2006/782/EK határozattal (HL L 328., 2006.11.24., 57. o.) módosított határozat.

V. KOCKÁZAT- ÉS VÁLSÁGKEZELÉS

V.A. Általánosságban

(112) A helyes kockázat- és válságkezelés kulcsfontosságú eszköz a fenntartható és versenyképes közösségi agrárágazat kialakításában. A mezőgazdaságban a kockázat- és válságkezelésről szóló bizottsági közlemény ([27]) nemrégiben vitát váltott ki. A 2005-ben tanácsi szinten folytatott tárgyalások egyhangúlag jutottak arra a következtetésre ([28]), hogy a kockázat- és válságkezeléssel kapcsolatos intézkedések állami támogatását a megfelelő közösségi versenyszabályoktól kell függővé tenni. A Tanács egyetértett abban, hogy a támogatható kockázatkezelési eszközöknek ennélfogva meg kell felelniük az agrárágazatban nyújtható állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokban megállapított rendelkezéseknek. Széles körű egyetértés volt a tagállamok között azt illetően, hogy – noha különösen az új eszközök létrehozása és zökkenőmentes elindítása tekintetében az állami finanszírozás alapvető fontosságú lehet – lényeges a mezőgazdasági termelők közös felelőssége, következésképpen pénzügyi hozzájárulása is.

(113) Az agrárágazat egyes kockázat- és válságtípusai tekintetében az állami támogatás odaítélése megfelelő támogatási eszköz lehet. Ennek ellenére azonban mindig szem előtt kell tartani, hogy a tagállam nem köteles tényleg állami támogatást nyújtani. Következésképpen hasonló kockázatra vagy válságra az egyik tagállam vagy régió termelői kaphatnak támogatást, más tagállamok vagy régiók termelői pedig nem. Az ilyen támogatásbeli különbségek a verseny torzulásához vezethetnek. Ezért – az állami támogatás más típusaihoz hasonlóan – a kockázat- és válságkezelésre irányuló állami támogatás engedélyezésekor figyelembe kell venni a helytelen versenytorzulások elkerülésének szükségességét. Elő kell írni egy, a termelők által a veszteségekkel vagy az ilyen intézkedések költségével kapcsolatban fizetendő minimális hozzájárulás vagy más hasonló, megfelelő ellentételezés megkövetelését a versenytorzulások kockázatának mérséklése és a kockázat minimálisra való csökkentésére irányuló ösztönzés érdekében.

(114) Az elsődleges termelés (gazdálkodás) van legjobban kitéve azoknak a különös kockázatoknak és válságoknak, amelyekkel az agrárágazat szembesül. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságoknak általában sokkal jobb lehetőségeik vannak a kockázatok elhárítására. Ennélfogva a kockázat- és válságtámogatások bizonyos típusainak az elsődleges termelésre kell korlátozódniuk.

(115) Az állami támogatást az olyan mezőgazdasági termelők megsegítésére kell korlátozni, akik annak ellenére szembesülnek különféle nehézségekkel, hogy ésszerű erőfeszítéseket tettek az ilyen kockázatok lehető legkisebbre csökkentése érdekében. Az állami támogatásnak nem lehet az a hatása, hogy a mezőgazdasági termelőket szükségtelen kockázatok vállalására csábítsa. A mezőgazdasági termelőknek maguknak kell viselniük a termelési módszerek vagy termékek meggondolatlan megválasztásának következményeit.

(116) E megfontolások alapján a Bizottság felülvizsgálta az állami támogatással finanszírozható, meglévő kockázat- és válságkezelési intézkedéscsomagot. E felülvizsgálat következtetése az, hogy az eszközök meglévő kombinációja megfelelő, de azt a tapasztalatok tükrében finomítani kell. Az állatbetegségekkel kapcsolatos közösségi kompenzációs politika széles körű, jelenleg is zajló értékelésének és újbóli vizsgálatának fényében azonban – az értékelés lezárása után azonnal – szükséges lesz az V.B.4. alfejezet felülvizsgálata.

(117) A *de minimis* lehetőségnek az elsődleges termelés szintjén 2005-ben történt bevezetése ([29]) további eszközt jelent a tagállamok számára gyors, minimális támogatás nyújtására anélkül, hogy bizottsági engedély kérésére lenne szükség. A mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó társaságoknak a nem mezőgazdasági társaságokra vonatkozó, társaságonként [200 000 euró] összegig és három pénzügyi évig tartó időszakonként történő támogatási lehetőséget megnyitó *de minimis* rendeletbe való felvétele további lehetőséget biztosít az ilyen társaságok támogatására. Annak azonban egyértelműnek kell lennie, hogy a *de minimis* támogatás nem oldhatja meg a válság eredményeként bekövetkező nagyobb gazdasági problémákat. Bármiféle jelentősebb támogatás nyújtására csak olyan állami támogatási kereten belül kerülhet sor, amely biztosítja a bizottsági ellenőrzést és a versenytorzulások elkerülését.

(118) Egyértelműnek kell lennie annak, hogy a jelenlegi állami támogatási szabályok önmagukban nem biztosíthatják és nem helyettesíthetik az optimális válságkezelést. Azt az állami támogatás bizonyos körülmények esetén csupán megkönnyítheti. A válság egyik pillanatról a másikra is bekövetkezhet, gyors reakciót téve szükségessé. A hatékony válságkezelés megköveteli, hogy a tagállamok már korábban megfontolják azt, hogy mely állami támogatási intézkedések legyenek hozzáférhetők. A tagállamok feladata a különféle állami támogatási lehetőségek vizsgálata és a támogatási rendszerek megfelelő időben történő létrehozása, hogy azok akut problémák esetén azonnal felhasználhatóvá válhassanak. Ellenkező esetben a kompenzációs rendszer létrehozásának, bejelentésének, valamint a bizottsági engedélyezés kérésének szükségessége értékes időt vehet igénybe, mielőtt a segítség felajánlható lenne azoknak, akiknek arra a leginkább szükségük van.

V.B. A mezőgazdasági termelésben vagy a mezőgazdasági termelés eszközeiben okozott kár megtérítésére irányuló támogatások

V.B.1. Általánosságban

(119) Annak érdekében, hogy el lehessen kerülni a versenyfeltételek torzulását, a Bizottság fontosnak tartja annak biztosítását, hogy a mezőgazdasági termelésben okozott károk miatt a vállalkozásoknak nyújtott kártérítési támogatás az érintett káros esemény bekövetkezése után a lehető leghamarabb kifizetésre kerüljön. Amennyiben a támogatást csak jó néhány évvel a kérdéses esemény bekövetkezése után fizetik ki, fennáll annak valós veszélye, hogy az ilyen támogatás kifizetése a működési támogatásával megegyező

([27]) COM(2005) 74.

([28]) A 2005. szeptember 15-i 11120/05. sz. tanácsi dokumentum.

([29]) A Bizottság 2004. október 6-i 1860/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról a mezőgazdasági és halászati ágazatban (HL L 325., 2004.10.28., 4. o.)

hatásokat fog előidézni. Különösen ez a helyzet, amikor a támogatást olyan igényekre fizetik ki visszamenőlegesen, amelyeket akkor nem dokumentáltak megfelelően. Ennélfogva – például az esemény jellegéből és terjedelméből, vagy a kár elhúzódó vagy folyamatos természetéből eredő, meghatározott indokoltság hiányában – a Bizottság nem hagyja jóvá az esemény bekövetkezése után több mint három évvel benyújtott, támogatásra irányuló javaslatokat, sem pedig az esemény után több mint négy évvel kifizetendő támogatásra irányuló javaslatokat.

V.B.2. **A természeti csapások vagy rendkívüli események által okozott károk helyrehozatalára irányuló támogatás**

(120) Ez az alfejezet az egész agrárágazatra vonatkozik.

(121) Mivel azok kivételt képeznek az állami támogatások közös piaccal való összeegyeztethetetlenségének a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésében megállapított általános elve alól, a Bizottság következetesen fenntartotta, hogy a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontjában szereplő „természeti csapás" és „rendkívüli esemény" fogalmát megszorítóan kell értelmezni. Ezt az Európai Közösségek Bírósága is megerősítette ([30]). Eleddig a Bizottság elfogadta, hogy a földrengés, a lavina, a földcsuszamlás és az árvíz lehet természeti csapás. A gyors válságkezelés megkönnyítése érdekében a Bizottság a jövőben akkor fogja engedélyezni a földrengés, lavina, földcsuszamlás, illetve árvíz formájában jelentkező természeti csapások és más természeti csapások által okozott károk megtérítésére irányuló támogatási rendszereket, ha ezekhez elegendően pontos fogalommeghatározás állapítható meg.

(122) A Bizottság által mindezidáig elfogadott rendkívüli események magukban foglalták a háborút, a belső zavarokat vagy a sztrájkot, és – bizonyos fenntartásokkal, valamint méretüktől függően – nagyobb nukleáris baleseteket vagy az óriási mértékű veszteségeket okozó ipari baleseteket és tüzeket. A Bizottság másrészről nem fogadta el, hogy egy egyetlen – rendes kereskedelmi biztosítással fedezett – feldolgozó üzemben bekövetkezett tűz rendkívüli eseménynek volna tekinthető. Általános szabályként a Bizottság nem fogadja el, hogy állat- vagy növénybetegségek kitöréseit természeti csapásoknak vagy rendkívüli eseményeknek lehetne tekinteni. Egyetlen esetben azonban a Bizottság egy teljesen új állatbetegség széles körben történő kitörését rendkívüli eseménynek ismerte el. Az ilyen események előreláthatóságával kapcsolatos nehézségek miatt a Bizottság a Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban nyújtandó támogatásokra irányuló javaslatokat továbbra is az e területen korábban folytatott gyakorlatára is figyelemmel, eseti alapon fogja értékelni.

(123) Amint bebizonyosodott a természeti csapás vagy a rendkívüli esemény megléte, a Bizottság az anyagi károk kompenzálására 100 %-ig terjedő támogatást tesz lehetővé. A kompenzációt rendes esetben az egyedi kedvezményezett szintjén kell számolni. A túlzott mértékű kompenzáció elkerülése érdekében a például a biztosítási politikák értelmében járó bármely kifizetést le kell vonni a támogatás összegéből. A Bizottság el fogja fogadni a mezőgazdasági termelőeszközök pusztulása miatt bekövetkezett bevételkiesés ellentételezését szolgáló támogatást is, feltéve, hogy nem áll fenn túlzott mértékű kompenzáció. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata minden esetben megköveteli, hogy a tagállam bizonyítsa a rendkívüli esemény által okozott kár és az állami támogatás közötti közvetlen kapcsolatot, valamint hogy végezze el az érintett termelők által elszenvedett károk lehető legpontosabb értékelését.

V.B.3. **A mezőgazdasági termelők részére a kedvezőtlen időjárási körülmények által okozott veszteségek ellentételezésére nyújtott támogatás**

(124) Ez az alfejezet csak az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) részére nyújtott támogatásra vonatkozik.

V.B.3.1. Elemzés

(125) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a Bizottság következetesen fenntartotta, hogy az olyan kedvezőtlen időjárási körülmény, mint a fagy, a jégeső, a jég, az eső vagy a szárazság önmagában nem tekinthető a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett természeti csapásnak. A mezőgazdasági termelésben vagy a mezőgazdasági termelőeszközökben az ilyen események által okozott esetleges kár miatt azonban az ilyen események hasonlóak lehetnek a természeti csapásokhoz, ha a kár szintje elér egy, a rendes termeléshez viszonyított bizonyos küszöbértéket. Az ilyen hasonló események tekintetében nyújtott kompenzáció hozzájárul a mezőgazdasági ágazat fejlődéséhez és azt a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján engedélyezni kell.

b) a Bizottság által a múltban követett gyakorlattal ellentétben megfelelőbbnek tűnne valamennyi terület esetében a rendes termelés 30 %-ának megfelelő minimális kár-küszöbérték. A hátrányos helyzetű területeken a károk alacsonyabb szintjének megkövetelése helyett az ilyen régiókban működő mezőgazdasági termelők gazdasági gyengeségét megfelelőbben figyelembe lehetne venni a kompenzáció magasabb maximális szintjének előírásával.

c) a mezőgazdasági termelés változékony természete miatt egy minimális küszöbérték fenntartása szükségesnek tűnik annak biztosítására is, hogy az időjárási feltételek ne szolgálhassanak ürügyül működési támogatás nyújtásához. Az ilyen minimális kárszint elérésének biztosítása érdekében, valamint a korábbi gyakorlattal ellentétben a minimális kár-küszöbértéket az évelő növényi kultúrák, mint például a gyümölcsfák esetében is az első évben, nem pedig több év során kell elérni.

d) a múltban a Bizottság közvetlenül a minimális kár-küszöbérték elérése után elfogadta, hogy a veszteségek első 30 %-át kompenzálják. Ez a rendszer ahhoz az

([30]) Lásd a C-73/03. sz. Spanyolország kontra Bizottság ügyben 2004. november 11-én hozott ítélet 37. pontját; a C-346/03. és C-529/03. sz. Giuseppe Atzeni és társai ügyben 2006. február 23-án hozott ítélet 79. pontját.

ellentmondásos eredményhez vezetett, hogy a rendes területeken működő, 29 %-os veszteséget elszenvedő mezőgazdasági termelő egyáltalán nem részesült kompenzációban, a 30 %-os veszteséget elszenvedő mezőgazdasági termelő viszont 30 %-ra kaphatott kompenzációt. Egy ilyen rendszer nem ösztönözi kellő mértékben a mezőgazdasági termelőket arra, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést a károk korlátozására. Épp ellenkezőleg, a gazdasági ösztönzés a kompenzációhoz való jogot biztosító minimális kárküszöbérték elérésére irányul. Az ilyen az ösztönzést egy olyan szabály bevezetésével kell csökkenteni, amely előírja, hogy a kár egy részét mindig a mezőgazdasági termelőnek kell viselnie.

e) a kockázatkezelés további javítása céljából a mezőgazdasági termelőket – amikor csak lehetséges – biztosítás megkötésére kell ösztönözni. Ennélfogva a jövőben egy meghatározott időponttól kezdve a rossz időjárással kapcsolatos kompenzációt korlátozni kell az olyan mezőgazdasági termelők esetében, akik az érintett termékre nem kötöttek biztosítást. A Bizottság csak akkor mentesíthet e követelmény alól, ha egy tagállam meggyőzően bizonyítja, hogy minden ésszerű erőfeszítés ellenére sem áll rendelkezésre megfizethető díjú biztosítás egy adott eseménytípusra vagy termékre;

f) a vízhiány a jövőben a Közösség bizonyos részein a mezőgazdasági termelés egyre meghatározóbb jellemzőjévé válhat. A szárazság hatásainak csökkentése érdekében a mezőgazdasági termelőknek és a tagállamoknak tevékenyen kell hozzájárulniuk a helyes vízgazdálkodáshoz. Ennélfogva nem engedélyezhető a szárazság tekintetében kompenzáció azokban a tagállamokban, amelyekben a mezőgazdaság vonatkozásában nem hajtották végre maradéktalanul a 2000/60/EK irányelv 9. cikkét, és ahol nem biztosítják a mezőgazdaságnak nyújtott vízügyi szolgáltatások költségeinek teljes megtérítését;

g) csakúgy, mint a múltban, a rossz időjárással kapcsolatos kompenzációnak az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) szintjére kell korlátozódnia. A gazdaságokban termelt termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságoknál a rossz időjárás kockázatát rendes üzleti kockázatnak kell tekinteni. Ha az ilyen társaságok a rossz időjárási viszonyok miatt szembesülnek gazdasági nehézségekkel, azok megmentési célú és szerkezetátalakítási támogatással támogathatóak;

h) a Bizottságnak – gyakorlatával ellentétben és a gyors válságkezelés megkönnyítése érdekében – engedélyeznie kell a káradatok előzetes bemutatását nem kötelezővé tevő támogatási rendszereket; a tagállamokat azonban kötelezni kell a kérdéses kedvezőtlen éghajlati eseménnyel kapcsolatos megfelelő dokumentáció éves jelentések formájában történő benyújtására.

V.B.3.2. Jövőbeli politika

(126) A Bizottság akkor fogja a kedvezőtlen éghajlati eseményeknek betudható veszteségekre irányuló támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel a [leendő mentesítési rendelet 11. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(127) Az ilyen támogatási rendszerek Bizottság által történő értékelésének lehetővé tétele érdekében a kedvezőtlen időjárási körülmények által okozott károk miatti kompenzációra irányuló támogatási intézkedésekkel kapcsolatos bejelentéseknek megfelelő, alátámasztásul szolgáló meteorológiai információt is tartalmazniuk kell. Ezek az információk a [leendő mentesítési rendelet 19. cikke (3) bekezdésének] utolsó mondatában szereplő követelményekkel összhangban éves jelentések formájában, utólagosan is benyújthatók.

(128) A Bizottság a rendes termelés kiszámításának alternatív módszereit is elfogadja – beleértve a regionális referenciaértékeket is –, feltéve, hogy biztosítják arról, hogy ezek reprezentatívak és nem rendkívül magas hozamokon alapulnak. Ha a kedvezőtlen időjárás egy kiterjedt területet hasonló módon érintett, a támogatások alapulhatnak átlagos veszteségekre azzal a feltétellel, hogy ezek az átlagadatok reprezentatívak és nem eredményeznek jelentős túlkompenzálást egyetlen kedvezményezett javára sem.

(129) Az ezen alfejezet szerinti támogatás csak mezőgazdasági termelők vagy – alternatív megoldásként – a termelők olyan szervezete részére fizethető, amelynek a mezőgazdasági termelő a tagja, és a támogatás összege nem haladhatja meg a mezőgazdasági termelőnél felmerült tényleges veszteséget.

(130) A 2010. január 1-jétől elszenvedett veszteségek vonatkozásában a Bizottság csak akkor tér el a [leendő mentesítési rendelet 11. cikkének (8) bekezdésében] szereplő feltételtől, ha egy tagállam meggyőzően bizonyítja, hogy a kár felmerülésének időpontjában minden ésszerű erőfeszítés ellenére sem állt rendelkezésre az érintett tagállamban vagy régióban a statisztikailag leggyakrabban előforduló éghajlati kockázatokat fedező, megfizethető díjú biztosítás.

V.B.4. **Az állat- és növénybetegségek elleni küzdelemre irányuló támogatás**

(131) Ez az alfejezet kizárólag az elsődleges termelők (mezőgazdasági termelők) számára nyújtott támogatásra vonatkozik. Az állatbetegségekkel kapcsolatos közösségi kompenzációs politika széles körű, jelenleg is zajló értékelésének és újbóli vizsgálatának fényében azonban – az értékelés lezárása után azonnal – szükséges lesz a vonatkozó alfejezet felülvizsgálata.

V.B.42.1. Elemzés

(132) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) amennyiben a mezőgazdasági termelő egy állatbetegség következtében élőállatokat veszít el, vagy amennyiben növényi kultúráit növénybetegség sújtja, ez rendes esetben nem minősül a Szerződés értelmében vett természeti csapásnak vagy rendkívüli eseménynek. Ilyen esetekben a felmerült veszteségek kompenzációjára irányuló támogatásokat és a jövőbeni veszteségek megelőzésére irányuló támogatásokat a Bizottság csak a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján engedélyezheti, amely előírja, hogy a közös

piaccal összeegyeztethetőnek minősülhet az egyes gazdasági tevékenységek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben;

b) a fent említett elvekkel összhangban a Bizottság úgy véli, hogy az állat- vagy növénybetegségekből származó veszteségeik kompenzálására a mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás kifizetése csak az érintett betegség megelőzésére, az az elleni védekezésre, vagy annak felszámolására vonatkozó közösségi, nemzeti vagy regionális szintű, megfelelő program részeként fogadható el. A közös piaccal összeegyeztethetetlen, puszta működési támogatásoknak kell tekinteni az olyan támogatásokat, amelyek egyszerűen csak kompenzációt nyújtanak a mezőgazdasági termelőknek a veszteségekért, anélkül, hogy a problémának a forrásnál történő orvoslására vonatkozóan bármilyen intézkedést tartalmaznának. A Bizottság ennélfogva megköveteli, hogy létezzenek olyan közösségi vagy – akár törvényi, akár rendeleti, akár közigazgatási rendelkezésben megállapított – nemzeti rendelkezések, amelyek értelmében a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak kell foglalkozniuk a szóban forgó betegséggel akár a betegség felszámolására irányuló intézkedések – különösen a kompenzációt kiváltó, kötelező intézkedések – megszervezésével, akár – adott esetben a magánszemélyeknek a megelőző intézkedésekben önkéntes alapon történő részvételére ösztönző támogatással kombinált – riasztórendszer létrehozásával ([31]). Ennek megfelelően csak azok a betegségek tartozhatnak támogatási intézkedések hatálya alá, amelyekkel a hatóságoknak foglalkozniuk kell, azok az intézkedések pedig nem, amelyek tekintetében a mezőgazdasági termelőknek maguknak kell ésszerűen vállalni a felelősséget;

c) a támogatási intézkedések célkitűzései az alábbiak:

i. megelőzés, amennyiben az intézkedések tartalmaznak szűrési intézkedéseket vagy elemzéseket, a betegséget esetlegesen közvetítő kártevők kiirtását, az állatok preventív vakcinázását vagy a növényi kultúrák kezelését, és az élőállat-állomány megelőző levágását vagy a növényi kultúrák elpusztítását, vagy

ii. kompenzáció, amennyiben az érintett élőállat-állományt vagy a növényi kultúrákat a hatóságok elrendelése vagy ajánlása alapján vágták le vagy pusztították el, vagy amennyiben azok a vakcinázások vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságok elrendelése vagy ajánlása alapján végzett intézkedések eredményeként pusztulnak el, vagy

iii. a fenti két célkitűzés kombinációja, amennyiben a betegség miatt bekövetkező veszteségekre vonatkozó kompenzációs támogatási rendszerre vonatkozik az a feltétel, hogy a kedvezményezett vállalja a hatóságok által megállapított megfelelő, jövőbeli megelőző intézkedések megtételét.

d) a kockázatkezelés javítása céljából, figyelembe kell venni azt, hogy a mezőgazdasági termelő magatartása (például a termelési módszer megválasztása) hozzájárult-e a betegség kockázatának növekedéséhez.

e) csakúgy, mint a múltban, az állat- és növénybetegségekre irányuló kompenzációt az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) szintjére kell korlátozni. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságok tekintetében az ilyen betegségek által a vállalkozásukra gyakorolt hatást rendes üzleti kockázatnak kell tekinteni. Ha az ilyen társaságok az állat- vagy növénybetegségek hatásai miatt gazdasági nehézségekkel szembesülnek, megmentési célú és szerkezetátalakítási támogatáson keresztül támogathatóak. *A mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó társaságoknak a nem mezőgazdasági társaságokra vonatkozó, társaságonként legfeljebb 200 000 euró összegű és legfeljebb három pénzügyi évig tartó támogatás lehetőségét megnyitó de minimis rendeletbe való felvétele további lehetőséget biztosít az ilyen társaságok támogatására;*

f) a fertőző szivacsos agyvelőbántalmakkal (TSE-k) kapcsolatos vizsgálatokra irányuló támogatás tekintetében a következő megfontolásokat vették figyelembe:

i. a vizsgálatok az emberi egészség védelme szempontjából különösen fontos betegség, a TSE elterjedésének elkerülését szolgálják;

ii. fennáll – legalábbis a vágómarha tekintetében – a nyújtott állami támogatások különböző szintjeiből eredő versenytorzulás kockázata. A legtöbb tagállam azonban jelenleg nyújt némi állami támogatást. A TSE-vizsgálatok ára továbbra is eltérő a tagállamokban. Az emberi fogyasztásra szánt vágómarhára irányuló TSE-vizsgálatokra nyújtott támogatással esetlegesen okozott versenytorzulások kockázatának csökkentése érdekében, valamint a kevésbé költséges vizsgálatokra irányuló kutatások ösztönzése érdekében a támogatást 40 euróra kell korlátozni, ami jelenleg a Közösségben elérhető legjobb ár körülbelül;

iii. aggodalmak merültek fel arra vonatkozóan, hogy az elhullott állomány vizsgálati költségeinek a mezőgazdasági termelőkkel történő megfizettetése azzal a következménnyel járhat, hogy a termelők közül néhányan esetleg az állati tetemek illegális eltüntetésével próbálják meg elkerülni az ellenőrzéseket, csökkentve ezzel a statisztikai adatok megbízhatóságát, valamint egészségügyi kockázatokat teremtve;

iv. az olyan alacsony értékű állatok vonatkozásában, mint a juh és a kecske, a TSE-vizsgálatok az állatok értékénél többe kerülhetnek. A vizsgálatoknak a tulajdonosokkal történő megfizettetése ebben az esetben is annak veszélyét hordozza, hogy az ilyen állatokat vizsgálatok elvégzése nélkül hozzák forgalomba, ami ugyancsak csökkentené a rendelkezésre álló adatok mennyiségét;

([31]) Az olyan esetekben, amikor bebizonyosodott, hogy az állat- vagy növénybetegség a kedvezőtlen időjárási feltételek eredménye, a Bizottság a támogatási intézkedést a fenti [] ponttal összhangban fogja értékelni, ezeket a követelményeket pedig nem kell alkalmazni.

v. mind az elhullott állomány, mind pedig az alacsony értékű állatok tekintetében a támogatás nyújtásából eredő versenytorzulások kockázata alacsonyabbnak tűnik, mint a vágómarha esetében;

g) az elhullott állományra irányuló támogatás tekintetében a következő megfontolásokat vették figyelembe:

i. az elhullott állomány az élőállat-tartás rendes velejárója, és ekként része a rendes termelési költségeknek;

ii. a „szennyező fizet"-elv ([32]) megállapítja a termelőknek az elhullott állomány eltávolításával kapcsolatos körültekintő eljárásra, valamint az eltávolítás költségeinek viselésére irányuló elsődleges felelősségét;

iii. a hulladékeltávolításra nyújtott támogatás ellentétben állhat a mezőgazdaságban alkalmazott azon elvvel, amely szerint támogatás csak a helyes mezőgazdasági gyakorlaton túlmutató magatartás vonatkozásában nyújtható. A helyes mezőgazdasági gyakorlat részét képező közösségi jogszabályok előírják az állati tetemek megfelelő ártalmatlanítását;

iv. az elhullott állomány eltávolításának költsége magas lehet, különösen ha nehéz állatok – például szarvasmarha, ló – tetemeit kell távoli helyekről eltávolítani;

v. nehéz ellenőrizni, hogy a mezőgazdasági termelők mit csinálnak az állati tetemekkel. Fennáll annak veszélye, hogy az állati tetemeket illegálisan ártalmatlanítják, komoly egészségügyi kockázatokat hozva létre;

vi. amennyiben az állati tetemeket a TSE vonatkozásában meg kell vizsgálni, a vizsgálati költségek elkerülése miatt történő ellenőrizetlen ártalmatlanításuk azzal a további kellemetlenséggel járhat, hogy ezeket az állatokat nem vizsgálják meg, annak ellenére, hogy a TSE-re vonatkozó megbízható statisztikai adatok biztosítása érdekében épp azokat az állatokat kellene megvizsgálni;

vii. az elhullott állomány eltávolítására nyújtott állami támogatásból eredő versenytorzulások kockázata viszonylag alacsonynak tekinthető;

viii. az elhullott állatállomány eltávolításához, illetve ártalmatlanításához nyújtott állami támogatás csak a mezőgazdasági termelők szintjén fogadható el, más szinten, ahol – mint például a vágóhidak esetében – a megfelelő eltávolítás ellenőrzése könnyebb, állami támogatás nem hagyható jóvá;

ix. amennyiben az állatokat hatósági elrendelés alapján, betegség miatt selejtezik ki, a mezőgazdasági termelő számára nyújtott kompenzációt továbbra is az állatbetegségekkel kapcsolatos kompenzációnak az V.B.4. alfejezetben kifejtett általános szabályaival összhangban vizsgálják és engedélyezik. A TSE vonatkozásában az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 22-i 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([33]) 13. cikkének (4) bekezdése a következőt írja elő: „A tulajdonosokat haladéktalanul kártalanítani kell azokért a károkért, amelyek a 12. cikk (2) bekezdésével és e cikk (1) bekezdése a) és c) pontjával összhangban az állatok leölése és az állati eredetű termékek megsemmisítése során keletkeztek.";

h) a vágóhídon keletkezett hulladékra irányuló támogatás tekintetében a következő megfontolásokat vették figyelembe:

i. a vágóhídon keletkezett hulladék bármely olyan hulladék, ami a vágóhidak, darabolóüzemek vagy a hentesműhelyek szintjén keletkezik, beleértve különösen a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([34]) 1., 2. és 3. kategóriájának hatálya alá tartozó állati melléktermékeket.

ii. a vágóhídon keletkezett hulladék eltávolítása és megsemmisítése óriási költségtényező a vágóhidak és darabolóüzemek számára (valamint ügyfeleik számára, ha ezt felszámolják nekik);

iii. a „szennyező fizet"-elv a hulladék előállítóinak elsődleges felelősségét állapítja meg a hulladék eltávolításával kapcsolatos körültekintő eljárás, valamint az eltávolítás költségeinek finanszírozása tekintetében;

iv. az ezekhez nyújtott állami támogatás súlyos versenytorzulásokat okozhat;

v. úgy tűnik, az ellenőrzés rendes esetben biztosítja, hogy a vágóhídon keletkezett hulladékot megfelelően kezeljék;

vi. széles körű egyetértés van a tagállamok közt a tekintetben, hogy a vágóhídon keletkezett hulladék eltávolításának költségeit a vágóhidak működtetéséért felelős kezelőknek kell viselniük;

vii. megfelelőnek tűnne ezért egyértelműen kizárni a vágóhídon keletkezett hulladék ártalmatlanítási költségére vagy a vágóhidak más működési költségeire nyújtott állami támogatást. A vágóhídon keletkezett hulladék ártalmatlanításával kapcsolatban végzett beruházásokra irányuló állami támogatást a beruházási támogatásra alkalmazandó, vonatkozó szabályok szerint fogják vizsgálni;

([32]) A Szerződés 174. cikkének (2) bekezdése. Az állami támogatás vonatkozásában lásd különösen „Az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások" 5. szakaszát, valamint „A környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatások"-at (HL C 37., 2001.2.3, 3. o.).

([33]) Hl L 147., 2001.5.31., 1. o. A legutóbb az 1041/2006/EK bizottsági rendelettel (HL L 187., 2006.7.8., 10. o.) módosított rendelet.

([34]) HL L 273., 2002.10.10., 1. o. A legutóbb a 208/2006/EK bizottsági rendelettel (HL L 36., 2006.2.8., 25. o.) módosított rendelet.

V.B.4.2. Politika

(133) A Bizottság az állat- és növénybetegségek elleni küzdelemre irányuló állami támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a [leendő mentesítési rendelet 10. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(134) A Bizottság a TSE-vizsgálatokra és az elhullott állományra irányuló állami támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a [leendő mentesítési rendelet 16. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(135) Az elhullott állománnyal és a vágóhídon keletkezett hulladékkal kapcsolatban a Bizottság nem engedélyezi a következő célokra irányuló állami támogatást:

a) az elhullott állományra a feldolgozással és forgalmazással foglalkozó gazdasági szereplőknek nyújtott támogatás;

b) a vágóhídon az ezen iránymutatások hatálybalépését követően keletkezett hulladék ártalmatlanítási költségeire nyújtott támogatás.

(136) Amennyiben a támogatást közösségi és/vagy nemzeti és/vagy regionális támogatási rendszerek alapján nyújtják, a Bizottság bizonyíték benyújtását kívánja meg arra vonatkozóan, hogy a különböző rendszerek halmozódása miatt nem áll fenn a túlkompenzálás lehetősége. Amennyiben a közösségi támogatást jóváhagyták, a vonatkozó bizottsági határozat időpontját és az arra vonatkozó hivatkozásokat be kell nyújtani.

(137) A Bizottság csak mezőgazdasági termelők javára engedélyezi az ilyen állami támogatást.

V.B.5. **A biztosítási díjak kifizetésére irányuló támogatás**

(138) Ez az alfejezet csak az elsődleges termelőkre (mezőgazdasági termelők) vonatkozik.

V.B.5.1. Elemzés

(139) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) számos esetben a biztosítás a helyes kockázat- és válságkezelés leghasznosabb eszköze. Emiatt, továbbá a mezőgazdasági termelők gyakran korlátozott finanszírozási lehetőségeire figyelemmel a Bizottság továbbra is pozitívan áll az elsődleges termelés (mezőgazdasági termelők) számára a biztosítás vonatkozásában nyújtott állami támogatáshoz;

b) a nagyvállalatoknak és a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságoknak önállóan kell tudniuk finanszírozni a biztosítási költségeket. Az ilyen társaságok számára a biztosítási díjak vonatkozásában nyújtott állami támogatás nem engedélyezhető;

c) a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az állat- vagy növénybetegségekre vonatkozó biztosításnak a katasztrófák és más hasonló események elleni biztosítással való összekapcsolására irányuló kötelezettségre nincs szükség. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy állami támogatást ajánlhassanak önmagában az állat- vagy növénybetegségre is. A maximális támogatási intenzitásra vonatkozó megkülönböztetést azonban a fedezett kockázatok alapján fenn kell tartani.

V.B.5.2. Politika

(140) A Bizottság a biztosítási díjak kifizetéséhez nyújtott támogatást akkor nyilvánítja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a [leendő mentesítési rendelet 12. cikkében] szereplő valamennyi feltételnek.

(141) A Bizottság a természeti csapások és rendkívüli események elleni biztosítással kapcsolatos egyéb támogatási intézkedéseket – különösen a viszontbiztosítási rendszereket és a különösen magas kockázati övezetekben lévő termelők támogatására irányuló egyéb támogatási intézkedéseket – eseti alapon fogja megvizsgálni.

(142) A Bizottság nem fogja engedélyezni a nagyvállalatok és a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó társaságok számára a biztosítási díjak kifizetése tekintetében nyújtott állami támogatást.

V.C. **A termelési, feldolgozási és forgalmazási kapacitás megszüntetésére irányuló támogatás**

V.C.1. **Elemzés**

(143) A Bizottság kedvezően ítéli meg az agrárágazatban a kapacitás megszüntetésére irányuló támogatási rendszereket, feltéve, hogy azok összhangban vannak a termelési kapacitás csökkentésére vonatkozó közösségi rendelkezésekkel, és feltéve, hogy bizonyos feltételek teljesülnek, nevezetesen:

a) a támogatásnak az érintett ágazat általános érdekét kell szolgálnia,

b) a kedvezményezettnek bizonyos mértékű ellentételezést kell nyújtania,

c) ki kell zárni annak lehetőségét, hogy a támogatás megmentési célú és szerkezetátalakítási támogatás legyen,

d) nem kerülhet sor a tőkeérték-veszteség és a jövőbeli bevétel túlkompenzálására.

V.C.2. **Politika**

(144) A Bizottság a kapacitás megszüntetésére irányuló támogatást akkor fogja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel a következő feltételeknek:

a) bizonyítani kell, hogy a támogatás az ágazat mint egész érdekét szolgálja. Amennyiben nincs kapacitástöbblet, és egyértelmű, hogy az alkalmazandó előírásokat betartó és máskülönben nem megszüntetendő kapacitást az állatok egészségével vagy az emberi egészséggel

kapcsolatos, higiéniai vagy környezeti okok miatt csökkentik – például az általános állománysűrűség csökkentése érdekében –, az elégséges lesz e feltételnek való megfelelés bizonyításához;

b) más esetekben a támogatás csak az olyan ágazatokban lévő termelési kapacitás megszüntetésére nyújtható, amely ágazatokban – akár regionális, akár nemzeti szinten – egyértelmű kapacitástöbblet van. Ilyen esetekben ésszerűnek tűnik azt feltételezni, hogy a piaci erők hatására végül megvalósulnak a szükséges szerkezeti kiigazítások. A kapacitáscsökkentésre nyújtott támogatás ennélfogva csak akkor elfogadható, ha egy olyan, az ágazat szerkezetátalakítására irányuló program része, amely pontosan meghatározott célkitűzésekkel és menetrenddel rendelkezik. A Bizottság nem fogja elfogadni a határozatlan időre szóló támogatási rendszereket, mivel a tapasztalat arra utal, hogy ezek a szükséges változtatások elhalasztását eredményezhetik;

c) annak biztosítására, hogy a piacon gyors hatást lehessen elérni, a kapacitástöbblet csökkentését célzó rendszerek időtartamának rendes esetben a részvételi kérelmek összegyűjtése vonatkozásában legfeljebb hat hónapra, a tényleges megszüntetés tekintetében pedig további 12 hónapra kell korlátozódnia;

d) a Bizottság fenntartja a jogot, hogy a támogatás engedélyezését feltételekhez kösse;

e) nem nyújtható olyan támogatás, amely beavatkozna a piac közös szervezésének mechanizmusaiba. Eseti alapon fogják értékelni az olyan ágazatokra vonatkozó támogatási rendszereket, amelyek termelési korlátozások vagy kvóták hatálya alá tartoznak;

f) a támogatás kedvezményezettjének megfelelő ellentételezést kell nyújtania. Ez az ellentételezés rendes esetben egy arra irányuló végleges és visszavonhatatlan elhatározásból áll, hogy a szóban forgó termelési kapacitást leépítik vagy visszavonhatatlanul megszüntetik. Ez magában foglalja a kapacitásnak a szóban forgó vállalkozás általi teljes megszüntetését vagy – egynél több termelőhelyen működő társaság esetében – egy meghatározott termelőhely bezárását. A kedvezményezettől jogilag kötelező kötelezettségvállalásokat kell beszerezni arra vonatkozóan, hogy a bezárás végleges és visszafordíthatatlan, valamint hogy a kedvezményezett nem fogja ugyanazt a tevékenységet másutt elkezdeni. E kötelezettségvállalásoknak a szóban forgó létesítmény jövőbeli vevőjére nézve is kötelezőnek kell lenniük;

g) csak a ténylegesen termelő mezőgazdasági termelők és csak a bezárást megelőző öt évben folyamatosan használt termelési kapacitások vehetnek részt a kapacitás megszüntetésére vonatkozó támogatási rendszerekben. Azokban az esetekben, amikor a termelési kapacitást már véglegesen megszüntették, vagy amennyiben egy ilyen megszüntetés elkerülhetetlennek tűnik, nincs lehetőség ellentételezésre a kedvezményezett részéről, és nem nyújtható támogatás;

h) az erózió és a környezetre gyakorolt más negatív hatások elkerülése érdekében a termelés alól kivont nyílt mezőgazdasági területeket vagy gyümölcsösöket elvileg oly módon kell erdősíteni, hogy ez biztosítsa a környezetre gyakorolt negatív hatások elkerülését. A nyílt mezőgazdasági területek vagy a gyümölcsösök másrészről a tényleges kapacitásmegszüntetéstől számított 15 év után újból használhatók. Addig azonban az ilyen mezőgazdasági területeket és gyümölcsösöket az 1782/2003/EK rendelet 5. cikkével és a vonatkozó végrehajtási szabályokkal összhangban jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban kell tartani. A környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EGK tanácsi irányelv ([35]) hatálya alá tartozó létesítmények bezárását a szóban forgó irányelv 3. cikkében foglalt azon követelménynek megfelelően kell végrehajtani, miszerint meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a környezetszennyezés bármilyen kockázatának elkerülésére, és a működés helyszínét kielégítő állapotba kell visszaállítani;

i) annak biztosítása érdekében, hogy a rendelkezésre bocsátott állami támogatás a meglévő termelési kapacitások vonatkozásában elérje a maximális hatást, a tagállam biztosítja, hogy csak a kötelező minimális előírásoknak megfelelő vállalkozások legyenek támogathatók, valamint hogy kizárják azokat a vállalkozásokat, amelyek nem felelnek meg ezen előírásoknak, és amelyek egyébként is a termelés megszüntetésére kényszerülnének;

j) lehetségesnek kell lennie azon lehetőség kizárásának, hogy a támogatást a nehézségekkel küzdő társaságok megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtsák. Ezért amennyiben a támogatás kedvezményezettje pénzügyi nehézséggel küzd, a támogatást a nehézségekkel küzdő vállalkozások megmentéséről és szerkezetátalakításáról szóló közösségi iránymutatásokkal összhangban fogják értékelni;

k) a rendszernek az érintett ágazatban működő valamennyi gazdasági szereplő számára ugyanolyan feltételek mellett kell hozzáférhetőnek lennie. A maximális hatás elérése érdekében a tagállamnak a szándéknyilatkozatra vonatkozó felhívások átlátható, a potenciálisan érdekelt termelőket a részvételre nyilvánosan felhívó rendszerét kell alkalmaznia. A rendszer szervezését ugyanakkor oly módon kell irányítani, hogy az ne tegye szükségessé és ne is mozdítsa elő versenyellenes megállapodások létrejöttét vagy az érintett vállalkozások közötti összehangolt magatartást;

l) a támogatás összegének szigorúan az eszközök folyó eladási értéken számított értékveszteségének kompenzációjára, valamint az eszközök értékének 20 %-át nem meghaladó ösztönző kifizetésre kell korlátozódnia. Kompenzáció nyújtható a termelési kapacitás megszüntetési költségeire és az erdőtelepítési költsé-

([35]) HL L 257., 1996.10.10., 26. o. A legutóbb a 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 33., 2006.2.4., 1. o.) módosított irányelv.

gekre is. Támogatás nyújtható továbbá a program végrehajtásából eredő, kötelező szociális költségek ellentételezésére;

m) mivel e támogatási intézkedések célja az érintett ágazat szerkezetének átalakítása, a továbbra is ezen ágazatban működő gazdasági szereplők javára, valamint annak érdekében, hogy csökkenteni lehessen a versenyfeltételek torzulásának potenciális veszélyét és a túlkompenzálás veszélyeit, a Bizottság úgy véli, hogy e támogatások költségeinek legalább a felét az ágazatból érkező hozzájárulásokkal kell fedezni. Ez azt jelenti, hogy az ágazatnak a rendszer végrehajtása miatt felmerült tényleges állami kiadások tekintetében legalább 50 %-os készpénz-hozzájárulást kell nyújtania. Ezt a követelményt nem kell alkalmazni, amennyiben a kapacitást egészségügyi vagy környezeti okok miatt szüntették meg;

n) ha egy tagállam a kapacitás megszüntetése tekintetében rendszert vezet be, vállalja, hogy nem nyújt támogatást az érintett ágazatban új termelési kapacitások létrehozására a kapacitás-megszüntetési program befejezését követő öt éven belül.

V.D. **A nehézséggel küzdő vállalkozások megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtott támogatás**

(145) Az agrárágazatban a nehézséggel küzdő vállalkozások megmentésére és szerkezetátalakítására irányuló támogatásokat a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokkal ([36]) összhangban fogják értékelni.

VI. **A TÁMOGATÁS MÁS TÍPUSAI**

VI.A. **Foglalkoztatási támogatások**

VI.A.1. **Elemzés**

(146) 2002 óta az agrárágazatban a munkahelyteremtésre nyújtott támogatások az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének foglalkoztatásra nyújtott állami támogatásra történő alkalmazásáról szóló, 2002. december 12-i 2204/2002/EK bizottsági rendelet ([37]) hatálya alá tartoznak. Az ebben a rendeletben megállapított szabályok az ilyen támogatások tekintetében koherens keretet hoztak létre. Az agrárágazatra korlátozódó, de a rendelet valamennyi feltételének megfelelő, foglalkoztatásra nyújtott támogatás nincs kizárva. Az agrárágazat és különösen az elsődleges termelés sajátosságai miatt a tagállamoknak érdekük fűződhet az agrárágazatban a foglalkoztatásra irányuló egyedi támogatási rendszerek bevezetéséhez. Mindaddig, amíg az ilyen támogatás az agrárágazat egésze számára nyitva áll, és nem korlátozódik bizonyos termékekre, még mindig úgy tűnik, hogy az ilyen támogatásból származó előnyök nagyobbak, mint az ilyen megközelítésből eredő torzulások veszélye.

VI.A.2. **Politika**

(147) A Bizottság az agrárágazatban a foglalkoztatásra nyújtott állami támogatást akkor fogja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az megfelel a 2204/2002/EK rendelet 1. és 2., valamint 4–9. cikkében vagy bármely, a szóban forgó rendeletet módosító vagy annak helyébe lépő rendelkezésben szereplő valamennyi feltételnek. Az agrárágazatra korlátozódó támogatás ugyanazon feltételek mellett engedélyezhető.

VI.B. **Kutatási és fejlesztési támogatás**

(148) Az agrárágazatban nyújtott kutatási és fejlesztési támogatást – beleértve az agrárágazatra irányuló kutatáshoz nyújtott kiegészítő támogatásra vonatkozó lehetőséget – a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott állami támogatás közösségi keretrendszerében ([38]) megállapított kritériumokkal összhangban fogják vizsgálni.

VI.C. **Az agrárágazatra alkalmazandó horizontális támogatási eszközök**

(149) A teljesség kedvéért hangsúlyozni kell, hogy a fent leírt támogatási eszközökön és szabályokon túlmenően különösen a támogatás fogalommeghatározására és a támogatásnak a Szerződéssel való összeegyeztethetőségére vonatkozó következő szabályokat kell alkalmazni az agrárágazatra:

a) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 21-i 68/2001/EK bizottsági rendelet ([39]),

b) az állami támogatásról és a kockázati tőkéről szóló bizottsági közlemény ([40]),

c) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a garanciák formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény ([41]),

d) a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásra vonatkozó közösségi keret ([42]),

e) az EK-Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak közszolgáltatással járó ellentételezés formájában megítélt állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2005. november 28-i 2005/842/EK bizottsági határozat ([43]),

([36]) HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

([37]) HL L 337., 2002.12.13., 3. o. Az 1040/2006/EK rendelettel (HL L 187., 2006.7.8., 8. o.) módosított rendelet.

([38]) HL C 45., 1996.2.17., 5. o., amint azt az agrárágazatban történő alkalmazása tekintetében utólag módosították, HL C 48., 1998.2.13., 2. o.; helyébe 2007. január 1-jétől új keret lép.

([39]) HL L 10., 2001.1.13., 20. o. A legutóbb az 1040/2006/EK rendelettel (HL L 187., 2006.7.8., 8. o.) módosított rendelet.

([40]) HL C 235., 2001.8.21., 3. o.

([41]) HL C 71., 2000.3.11., 14. o.

([42]) HL C 297., 2005.11.29., 4. o.

([43]) HL L 312., 2005.11.29., 67. o.

f) a tagállamok és a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról szóló, 1980. június 25-i 80/723/EGK bizottsági irányelv ([44]),

f) a hatóságok általi telekingatlan-értékesítésről szóló bizottsági közlemény ([45]),

h) az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény ([46]),

i) a Szerződés 92. és 93. (jelenleg 87. és 88.) cikkének a hatóságok tulajdonaira történő alkalmazása ([47]).

(150) Ha e támogatási eszközök bármelyikét felülvizsgálják, a Bizottság fenn kívánja tartani a mezőgazdaság ezekbe való belefoglalásának politikáját, kivéve, ha meggyőző indokok miatt úgy tűnik, hogy az agrárágazat tekintetében különös bánásmódot kell előírni.

(151) A Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az agrárágazatra történő alkalmazása vonatkozásában hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság fenntartotta, hogy a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó és a közös piac szervezésének hatálya alá tartozó termékeket előállító és forgalmazó társaságok nem tekinthetők a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése értelmében vett általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak ([48]).

VI.D. A mezőgazdasági termékek reklámozására irányuló támogatás

VI.D.1. Elemzés

(152) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) az ezen alfejezet értelmében vett „reklámozás" bármely olyan művelet, amely arra irányul, hogy rábírja a gazdasági szereplőket vagy fogyasztókat, hogy az érintett terméket megvegyék. Ez valamennyi olyan anyagot magában foglal, amelyet ugyanazzal a céllal közvetlenül a fogyasztók számára terjesztenek, beleértve az eladási helyen tartózkodó fogyasztókat célzó reklámtevékenységeket is;

b) másrészről a nyilvánosság számára tudományos ismeretek terjesztéseként, kereskedelmi vásárok vagy kiállítások megszervezéseként, az ezeken és más hasonló PR-gyakorlatokon – ideértve a felmérésekben és piackutatásokban – történő részvételként meghatározott promóciós műveletek nem minősülnek reklámozásnak; ha a kiadások közpénzekből támogathatónak minősülnek ezen iránymutatások bármely más része – különösen a IV.K. alfejezet – értelmében, az állami támogatásoknak a vonatkozó alfejezet szerinti szabályai alkalmazandók; fórumok szervezésével illetve az ezeken való részvétellel összefüggő tevékenységek, melyeknek célja a vállalkozások és versenytársak közti tudásmegosztás, kiállítások, vásárok és a tudományos ismeretek terjesztése és a minőségi rendszerek tényszerű bemutatása nem reklámnak, hanem technikai támogatásnak tekintendők;

c) egy adott élelemiszer (például gyümölcs) kedvező hatásait bemutató, nem a termék megvásárlására ösztönző általános tájékoztatás nem tekinthető reklámnak, mivel a termelőnek nincs közvetlen haszna belőle;

d) rendes körülmények között a termelőknek és kereskedőknek maguknak kell viselkiük a reklámköltségeket, gazdasági tevékenységük természetes velejárójaként; ezért ha a mezőgazdasági termékek reklámozására nyújtott támogatás nem minősül működési támogatásnak, és összeegyeztethető a belső piaccal a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében, akkor a támogatásnak nem szabad a kereskedelmet a közös érdekkel ellentétes hatást kiváltó mértékben befolyásolnia, és elő kell segítenie egyes gazdasági tevékenységek vagy egyes gazdaságit erületek fejlődését;

e) a fogyasztók közép- és hosszú távon a következetesen jó minőségű termékeket kedvelik; a következetesen jó minőséget biztosító minőségi követelményeket felállító minőségbiztosítási rendszerek reklámozása várhatóan erősíti a fogyasztóknak a közösségi mezőgazdasági termelésbe vetett bizamlát, növeli a gazdaságok bevételét és így az ágazat egészének a fejlődéséhez hozzájárul; továbbá a minőségi termékek olyan sajátos tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek nem lelhetők fel más hasonló termékeknél; e sajátosságok reklámozása nem vezeti félre a fogyasztót és várhatóan az ágazat fejlődéséhez is hozzájárul; ezen okokból kifolyólag a támogatás különböző pozitív kritériumok alapján való szétosztása helyett arra kell törekedni, hogy a támogatást az 1698/2005/EK rendelet 32 cikke értelmében felállított kritériumokat teljesítő minőségi termékek reklámkampányára összpontosítsuk;

f) a mezőgazdasági termékek származását tekintve a Bizottság a mezőgazdasági termékek bizonyos típusú reklámozásának támogatását több éven keresztül engedélyezte; a tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a reklánkapmányok nagyon gyakran arra irányulnak,

([44]) HL L 195., 1980.7.29., 35. o. A legutóbb a 2005/81/EK irányelvvel (HL L 312., 2005.11.29., 47. o.) módosított irányelv.

([45]) . HL C 209., 1997.7.10., 3. o.

([46]) HL C 384., 1998.12.10., 3. o.

([47]) EK-értesítő 9-1984. sz.

([48]) Az Olaszország által a Centrale Latte di Románnak nyújtott támogatásról szóló, 2000. április 11-i 2000/628/EK bizottsági határozat (HL L 265., 2000.10.19., 26. o., 113–115. bekezdés).

hogy a hazai fogyasztók hazai termékek iránti preferenciáját erősítsék, ami e támogatásokat a Szerződéssel összeegyeztethetetlenné teszi;

g) ennek ellenére, ha egy mezőgazdasági vagy más terméknek vagy élelmiszernek sajátos tulajdonságai vannak földrajzi származási helyének tulajdoníthatóan, a termék vagy az élelmiszer termelőjének lehetősége van az érintett tagállam illetékes hatóságán keresztül közösségi szinten oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM) vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ) bejegyzését kérni a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendelet ([49]) rendelkezéseivel összhangban; a bejegyzési kérelem elfogadásával a Közösség elismeri, hogy szoros összefüggés létezik az érintett termék sajátos minőségi jellemzői és földrajzi származási helye között; ezekben az esetekben az érintett termék eredetére is hivatkozó reklámozás támogatása nem ütközik a közös érdekkel, azzal a feltétellel, hogy az eredetre való hivatkozás pontosan megfelel a Közösség által bejegyzetteknek; hasonló megfontolások alkalmazandók olyan más eredetmegjelölésre, amelyek a közösségi szabályozás értelmében oltalom alatt állnak, ilyen a például meghatározott termőhelyeken termelt borok esete, a borpiac közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i tanácsi rendelet ([50]) 54–58. cikkével összhangban;

h) az elmúlt években a Bizottság elfogadott minőségjelző címkék létrehozására irányuló állami támogatásokat; a címkék bevezetési szakaszában indokolt lehet az ilyen támogatás; a tapasztalat azt mutatja, hogy a minőségjelző címkével és származásra való hivatkozással ellátott termékek reklámozásához kapcsolódó támogatások fenntarthatók mind a hazai, mind a többi tagállam piacán, feltéve, hogy a származásra való hivatkozás másodlagos üzenet, ugyanis ez a másodlagos jelleg biztosítja a Szerződés 28. cikkének tiszteletben tartását;

i) közvetlenül egy vagy több meghatározott társaság termékeire irányuló reklámozás állami támogatása a verseny torzulásának azonnali veszélyével jár, és nincs tartós kedvező hatása az ágazat egészének fejlődésére; ennélfogva meg kell tiltani;

j) ahhoz, hogy államilag támogathatóak legyenek, a reklámkampányoknak meg kell felelniük a Közösségben folytatott minden reklámtevékenységre alkalmazandó általános szabályoknak. Ennélfogva minden közfinanszírozással támogatott élelmiszer-reklámkampánynak be kell tartania az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([51]) 2. cikkének rendelkezéseit, valamint a különböző termékek (például bor, tejtermékek, tojás és baromfi) vonatkozásában megállapított különleges címkézési szabályokat;

k) közvetlen kedvezményezettként az érintett ágazatnak kell fedeznie a reklámkampányok költségeinek legalább 50 %-át;

l) ha azonban a reklám általános jellegű és az egész mezőgazdasági ágazat hasznára válik, a támogatás akár 100 %-os is lehet;

m) figyelembe véve, hogy milyen hatásai lehetnek a széleskörű reklámkampányoknak a Közösségen belüli versenyre, szükségesnek látszik bevezetni a Bizottság reklámtevékenységekről (ideértve a már létező támogatási rendszerek által fedezetteket is) való előzetes tájékoztatásának követelményét;

n) a harmadik országokban való reklámozás állami támogatása általában nem jelent veszélyt a belső piac működésére. Mindazonáltal hatást gyakorolhat a társaságok versenyképességére, különösen akkor, ha az ilyen reklám a más tagállamokból származó társaságok kárára van;

o) a Bizottság eddig kevés tapasztalatot szerzett harmadik országokban való reklámozás állami támogatásával kapcsolatban. Nehéz ezért részletes kritériumokat meghatározni az ilyen állami támogatások értékelésére. A harmadik országokban való reklámozás támogatásának szabályozási kerete, a mezőgazdasági termékek harmadik országokban történő megismertetésével és promóciójával kapcsolatos intézkedésekről szóló, 1999. december 14-i 2702/1999/EK tanácsi rendelet ([52]) azonban megfelelő referenciának tűnhet a harmadik országokban végzett reklámozásra irányuló állami támogatások értékelésére.

VI.D.2. **Politika**

(153) A Közösségen belüli reklámozás állami támogatása akkor nyilvánítható a Szerződéssel összeegyeztethetőnek, ha teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a reklámkampány az 1698/2005/EK rendelet 32 cikke értelmében felállított kritériumokat teljesítő minőségi termékekre, közösségi elismeréssel rendelkező megjelölésekre, oltalom alatt álló eredetmegjelölésekre (OEM), oltalom alatt álló földrajzi jelzésekre (OFJ) vagy más, a közösségi jog értelmében védett eredetmegjelö-

([49]) HL L 93., 2006.3.31., 12. o.

([50]) HL L . 179., 1999.7.14., 1. o. A legutóbb a 2165/2005/EK rendelettel (HL L 345., 2005.12.28., 1. o.) módosított rendelet.

([51]) HL L 109., 2000.5.6., 29. o. A legutóbb a 2003/89/EK irányelvvel (HL L 308., 2003.11.25., 15. o.) módosított irányelv.

([52]) HL L 327., 1999.12.21., 7. o. A 2060/2004/EK rendelettel (HL L 357., 2004.12.2., 3. o.) módosított rendelet.

lésekre, vagy nemzeti vagy regionális minőségjelző címkékre irányul

b) a reklámkampány nem egy vagy több meghatározott társaság termékeire összpontosul;

c) a reklámkampány betartja a 2000/13/EK irányelv 2 cikkének rendelkezéseit, valamint a különböző termékek (bor, tejtermékek, tojás és baromfi) vonatkozásában megállapított különleges címkézési szabályokat (l. a (152) bekezdés j) pontját).

(154) Ha a reklámkampány közösségi elismeréssel rendelkező megjelölésekre irányul, a termék eredetére azzal a feltétellel szabad hivatkozni, hogy az eredetre való hivatkozás pontosan megfelel a Közösség által bejegyzett hivatkozásoknak

(155) A nemzeti vagy regionális minőségjelző címkék esetében a termék eredetét másodlagos üzenetként szabad megemlíteni. Annak megítélésére, hogy a származási hely valóban másodlagos üzenet-e, a Bizottság figyelembe veszi a származásra utaló szöveg és/vagy jel fontosságát, ideértve a képekét és az általános megjelenését, valamint a reklám értékesítési kulcsüzenetét képező szöveg és/vagy jel fontosságát, azaz a reklámüzenet azon részét, amely nem a származásra összpontosít.

(156) A közvetlen támogatás mértéke nem haladhatja meg az 50 %-ot. Ha az adott ágazat legalább 50 %-ban hozzájárul a költségekhez, a hozzájárulás formájától függetlenül a támogatás aránya 100 %-os is lehet.

(157) Ezenkívül a Szerződéssel összeegyeztethetőnek nyilvánítják a reklámozás 100 %-os állami támogatását abban az esetben, ha a reklámozás általános jellegű és a szóban forgó termékfajtát előállító összes termelő hasznára válik. Az ilyen hirdetésben nem szabad megemlíteni a termék származási helyét. A reklámozók lehetnek termelői csoportok vagy más szervezetek, méretüktől függetlenül.

(158) A több mint 5 millió eurós éves költségvetésű reklámtevékenységeket külön be kell jelenteni.

(159) A Bizottság a harmadik országokban végzett reklámozásra nyújtott állami támogatást megvizsgálja, és azt akkor fogja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőként engedélyezni, ha az összhangban van a 2702/1999/EK rendelet elveivel. A Bizottság azonban nem fogja a reklámra irányuló állami támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánítani a következő esetekben:

a) ha a támogatást meghatározott vállalkozások számára nyújtják;

b) ha a támogatás más tagállamokból származó termékek értékesítését veszélyezteti vagy az ilyen termékeket befeketíti.

VI.E. **Rövid lejáratú hitelek formájában nyújtott támogatás**

VI.E.1. **Elemzés**

(160) Jövőbeli politikájának megállapítása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) a múltban a Bizottság engedélyezte a rövid lejáratú hitelekre ([53]) nyújtott támogatást. Az ilyen költségek valójában pusztán olyan működési költségek, amiket az ágazatnak kell viselnie – mint ahogyan azokat a többi ágazat is viseli;

b) ezen túlmenően ez a támogatási intézkedés hozzájárult az állami támogatásra vonatkozó szabályok összetettségéhez, és nem tükrözi az egyszerűbb rendszerre irányuló általános igényt;

c) a *de minimis* lehetőségnek az agrárágazatban történő bevezetése egy olyan egyszerű és decentralizált rendszert hoz létre, amely lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy – amennyiben így kívánják – folytathassák a mezőgazdasági kistermelők ilyen támogatását;

d) a Bizottság ennélfogva többé már nem engedélyezheti a rövid lejáratú hitelekre irányuló állami támogatást.

VI.E.2. **Politika**

(161) A Bizottság nem fogja a rövid lejáratú hitelekre irányuló állami támogatást a Szerződéssel összeegyeztethetőnek nyilvánítani.

VI.F. **A 2003/96/EK irányelv szerinti adómentességekkel összefüggő támogatások**

VI.F.1 **Elemzés**

(162) A csökkentett adó és a mezőgazdaságban alkalmazott adómentesség engedélyezésének lehetősége a közösségi joggyakorlatban 1993 óta létezik. Nincs egyértelmű állásfoglalás megfogalmazva ezen intézkedéseknek az állami támogatásokkal való összeegyeztethetőségéről. Az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi rendelet ([54]) jelenleg megengedi a tagállamoknak, hogy adómentességet, adókedvezményt, eltérő adómértékeket és az adóvisszatérítést alkalmazzanak. 26. cikkének (2) bekezdése kifejezetten rámutat arra, hogy „az olyan intézkedések, mint az adómentesség, adókedvezmények, az eltérő adómértékek és az adó-visszatérítések ezen irányelv értelmezésében állami támogatásnak minősülhetnek, és ez esetekben a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerint értesíteni kell erről a Bizottságot".

([53]) A Bizottság közleménye az állami támogatásokról: támogatott rövid lejáratú hitelek a mezőgazdaságban (crédits de gestion) (HL C 44., 1996.2.16., 2. o.)

([54]) HL L 283., 2003.10.31., 51. o. A legutóbb a 2004/75/EK irányelvvel (HL L 157., 2004.4.30., 100. o.) módosított irányelv.

(163) A szóban forgó intézkedések a következők miatt valóban állami támogatásnak minősülhetnek: államilag finanszírozottaknak tekinthetők, mivel alkalmazásukkal a tagállam pénzügyi forrásoktól fosztja meg magát; ha bizonyos gazdasági ágazatban alkalmazzák őket, bizonyos cégeket vagy bizonyos termékeket kedvezményben részesítenek; a versenyt torzítják vagy azzal fenyegetnek, méghozzá egy olyan kényes ágazatban, mint amilyen a mezőgazdaság, ahol a kereskedelmi forgalom igen erőteljes.

(164) Szabályokat kell megállapítani, amelyek szerint felmérhető, hogy az ilyen intézkedések mennyiben egyeztethetők össze a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával.

(165) A 2003/96/EK irányelv 8. cikke értelmében a mezőgazdasági és kertészeti célokra és az erdészetben üzemanyagként felhasznált termékekre minimum adómértékeket kell alkalmazni (az I. melléklet B. táblázatában meghatározottak szerint).

(166) A 2003/96/EK irányelv 15. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamok mezőgazdasági és kertészeti célokra és az erdőgazdálkodásban felhasznált energiatermékekre és villamos energiára akár nulláig is csökkenthető adómértéket alkalmazhatnak, de azt is, hogy a Bizottság javaslata alapján a Tanács 2008. január 1-jéig megvizsgálja, hogy hatályon kívül kell-e helyezni a nulláig is csökkenthető adómérték alkalmazásának lehetőségét.

(167) A Bizottság figyelembe veszi ezeket a rendelkezéseket a mezőgazdasági ágazatbeli elsődleges termelésre irányuló állami támogatások kompatibilitási szabályainak kidolgozásakor, biztosítva ugyanakkor, hogy az ágazaton belül ne legyen differenciált adóztatás. Ha egy, a 2003/96/EK irányelv 8. cikkében és 15. cikkének (3) bekezdésében előírt adóügyi intézkedést az egész mezőgazdasági ágazatban egyöntetűen alkalmaznak, a Bizottság úgy tekinti, hogy az intézkedés hozzájárulhat az ágazat fejlődéséhez. A Bizottsághoz eddig csak az elsődleges mezőgazdasági termelésben használt üzemanyagokkal kapcsolatosan érkezett adócsökkentési bejelentés. Tekintettel arra, hogy e csökkentések az elsődleges termelésben ténylegesen felhasznált üzemanyagok mennyiségére alapulnak (amelyeket a mezőgazdasági termelőknek számlákkal kell igazolniuk), és az európai unióbeli gazdaságok kisléptékű szerkezetét figyelembe véve (a gazdaságok több mint 60 %-a 5 hektárnál kisebb területet használ mezőgazdasági célokra) a Bizottság úgy tekinti, hogy ez az intézkedés nem fogja megengedhetetlen mértékben torzítani a versenyt. Hasonlóképpen az elsődleges mezőgazdasági termelésben felhasznált energiára és áramra vonatkozó adómentesség is várhatóan kisléptékű lesz, és így valószínűleg nem fogja oly mértékben kedvezőtlenül befolyásolni a kereskedelmi feltételeket, hogy az a közös érdekkel ellentétes legyen.

(168) Előfordulhat, hogy a 2003/96/EK irányelv hatálybalépése óta jogellenesen nyújtottak állami támogatásokat elsődleges mezőgazdasági termeléssel összefüggésben adómentesség, adókedvezmény, differenciált adóztatás és adóvisszatérítés formájában. Ha e támogatások megfelelnek az irányelv vonatkozó rendelkezéseinek, és nem valósítanak meg differenciált adóztatást a mezőgazdasági ágazaton belül, az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítandók.

VI.F.2 **Jövőbeli politika**

(169) A 2003/96/EK irányelv I. mellékletének B. táblázata szerinti minimális adómértékeknek az elsődleges mezőgazdasági termelés céljára üzemanyagként használt termékekre való alkalmazása összeegyeztethetőnek fog minősülni a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, ha a mezőgazdaságon belül megkülönböztetésre nem kerül sor.

(170) A nulláig csökkenthető adómértéknek az elsődleges mezőgazdasági termeléshez felhasznált energiatermékekre és villamos energiára való alkalmazása összeegyeztethetőnek fog minősülni a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával egészen 2007. december 31-jéig, illetőleg a Tanács által tetszőlegesen kijelölt időpontig, ha a mezőgazdaságon belül megkülönböztetésre nem kerül sor.

(171) Ha a nulláig csökkenthető adómértéknek a mezőgazdasági munkálatokhoz felhasznált energiatermékekre és villamos energiára való alkalmazásának lehetőségét a tanács hatályon kívül helyezi, a 2003/96/EK irányelvhez kapcsolódó állami támogatás összeegyeztethetőnek fog minősülni a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, ha a szóban forgó adócsökkentés megfelel az összes vonatkozó rendelkezésnek és nincs differenciált adóztatás a mezőgazdaságon belül.

(172) A 2003/96/EK irányelv hatálybalépése óta jogellenesen nyújtott állami támogatás összeegyeztethetőnek fog minősülni a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, ha megfelel az irányelv összes vonatkozó rendelkezésének és nem alkalmaztak differenciált adóztatást a mezőgazdaságon belül.

VII. **AZ ERDÉSZETI ÁGAZAT RÉSZÉRE NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK**

VII.A. **Bevezetés**

(173) Nem léteznek az erdészeti ágazatnak (az erdészetnek és az erdőre alapozott iparágaknak) nyújtott állami támogatásra vonatkozó egyedi közösségi szabályok ([55]). Mindazonáltal a valamennyi ágazatra vonatkozó közösségi szabályok, többek között a kutatási és fejlesztési közösségi keret ([56]) és a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások ([57]) alapján nyújtott állami támogatáson túlmenően a kereskedelemre és az ipari termelésre nyújtott állami támogatásra irányadó közösségi eszközöket, például a 2007–2013-as nemzeti regionális támogatásokról szóló bizottsági iránymutatásokat és a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatásokat ([58]) az erdészeti ágazatra is kell alkalmazni. Az erdészeti ágazat részesülhet az ipari

([55]) Ezen iránymutatások alkalmazásában az erdészet kifejezés fogalommeghatározása az Eurostat által adott fogalommeghatározást követi (lábon álló fa kitermelése, valamint vadon termő erdei anyagok kitermelése és összegyűjtése; ezen anyagok közé tartoznak a csekély mértékben feldolgozott termékek is, mint például az ipari tüzelőanyagként való felhasználásra szánt fa).

([56]) HL C 45., 1996.2.17., 5. o.

([57]) Lásd a 36. lábjegyzetet.

([58]) Lásd a 19. lábjegyzetet.

tevékenységekre alkalmazandó de minimis rendelet és a 70/2001/EK rendelet alapján nyújtott támogatásból is, mely rendeletek a mezőgazdasági termelésre nem vonatkoznak. Ezen túlmenően, az említett szabályokon és eszközökön kívül a Bizottság állandó gyakorlata, hogy engedélyezi az erdők megőrzésére, javítására, fejlesztésére és fenntartásására nyújtott állami támogatásokat, az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkcióira tekintettel. E gyakorlat átláthatóvá tétele és az erdészeti ágazatnak nyújtott állami támogatásra vonatkozó egyéb szabályok alkalmazási köréhez való viszonyának meghatározása érdekében célszerű meghatározni azt a politikát, amelyet a Bizottság az erdészeti ágazatnak nyújtott állami támogatásra alkalmazni fog. E politika kialakítása során az állami támogatások és a társfinanszírozás formájában nyújtott támogatások közötti összhang biztosítása érdekében figyelembe kell venni az erdészeti erőforrások fenntartható felhasználására irányuló intézkedésekhez az 1698/2005/EK rendelet alapján nyújtható támogatást is.

VII.B. **Elemzés**

(174) Jövőbeli politikájának meghatározása érdekében a Bizottság különösen a következő megfontolásokat vette figyelembe:

a) állami támogatást vagy az erdészeti ágazat egészére, vagy a kereskedelemre és az iparra vonatkozó közös közösségi szabályok alapján lehet nyújtani. E fejezet rendelkezései nem sértik a szóban forgó szabályok alkalmazásának lehetőségét, azokat azonban annyiban indokolt korlátozni, hogy lehetővé tegyék az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkcióit erősítő, valamint a mezőgazdasági termeléshez és a vidékfejlesztési intézkedésekhez nyújtott állami támogatással való összhangot biztosító kiegészítő támogatást;

b) ezért az e fejezetben szereplő szabályokat csak az erdőkben és egyéb fás területeken található élő fákra és azok természetes környezetére kell alkalmazni, ideértve az erdők ökológiai és védelmi funkcióinak megőrzésére és fokozására irányuló intézkedéseket, továbbá az erdők rekreációs célokra történő használatát és társadalmi, illetve kulturális dimenzióit fokozó intézkedéseket is. Nem alkalmazhatóak e szabályok az erdőre alapozott iparágaknak nyújtott állami támogatásokra, sem pedig a faanyagszállításra vagy a fák vagy más erdészeti források termékké történő feldolgozására, illetve energiafejlesztésre, mivel az ilyen tevékenységekre irányuló támogatás más közösségi szabályok alapján nyújtható;

c) a Bizottság hagyományosan elfogadta az erdei környezet fenntartásának elősegítésére irányuló intézkedések – beleértve a fák ültetését, kidöntését és ritkítását vagy az elhullott fák eltávolítását, a növény-egészségügyi intézkedéseket és a talajjavítást – támogatható költségeinek 100 %-áig terjedő állami támogatást. Az ilyen támogatást a jövőben is el kell fogadni, amennyiben a tagállam bizonyítani tudja, hogy az intézkedések hozzájárulnak a tartós erdőterület növekedéséhez a biológiai sokféleségének és az egészséges erdei ökoszisztémának, valamint az erdők védelmi funkcióinak a fenntartásához vagy helyreállításához. Jóvá kell hagyni az ilyen támogatást abban az esetben is, ha az a viharok, tűz, áradások vagy hasonló események által az erdőkben okozott károk helyreállítására irányul. E politikával összhangban nem fogadható el a kereskedelmileg jövedelmező fakivágáshoz vagy kivágás utáni újratelepítéshez, illetőleg az olyan ültetvények létrehozásához és fenntartásához nyújtott támogatás, amelyek semmiféle bizonyított környezetvédelmi vagy rekreációs előnnyel nem járnak;

d) a fenti politikát továbbra is alkalmazni kell az erdők rekreációs célokra történő felhasználását támogató intézkedésekre, beleértve a többfunkciós erdőfelhasználásból származó olyan előnyök előmozdításával kapcsolatos intézkedéseket is, mint például a turisztikai infrastruktúra, az erdei utak és az általánosságban az erdőkre vonatkozó információs anyagok. Az ilyen támogatás jóváhagyásának feltételeül kell szabni azt, hogy a támogatható erdős területek és infrastruktúrák valamennyi felhasználó számára rekreációs célokra ingyenesen hozzáférhetőek legyenek, és hogy az információs anyagok csupán általános információkat tartalmazzanak az erdőkről, és kizárják a termékek vagy termelők reklámozását vagy promócióját;

e) a Bizottság korábban az erdőtulajdonosok és erdészeti munkások képzésére irányuló támogatást a mezőgazdasági iránymutatások alapján hagyta jóvá. Mivel az erdőtulajdonosok gyakran mezőgazdasági termelők is, a részükre nyújtott képzés és tanácsadási szolgáltatások valószínűleg vállalkozásaik mezőgazdasági és erdészeti részét is érintik, ezért a mezőgazdasági képzésre és tanácsadásra irányuló támogatásra alkalmazandó szabályokat kell az erdészetre is alkalmazni. Ezt az elvet kell alkalmazni az erdészeti társulásra irányuló támogatásra is, mivel a Bizottság az ilyen támogatásokat korábban a mezőgazdasági iránymutatások alapján engedélyezte, valamint az erdészeti kísérleti és demonstrációs projektekhez és erdőterületek vásárlásához adott támogatásra;

f) az erdészetre vonatkozó állami támogatási szabályoknak a vidékfejlesztési politikákkal való összhangba hozatala érdekében az 1698/2005/EK rendelet 43–45. és 48. cikkében szereplő feltételeknek megfelelő, erdészeti intézkedésekhez nyújtott támogatást e fejezet alapján engedélyezni kell.

VII.C. **Az erdészetre vonatkozó jövőbeli politika**

(175) Az erdőfenntartáshoz és -fejlesztéshez való hozzájárulás céljából, valamint az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának támogatása érdekében a Bizottság akkor fogja a támogatható költségek tekintetében 100 %-ig terjedő állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének

c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha a tagállam bizonyítani tudja, hogy ezek az intézkedések közvetlenül hozzájárulnak az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának, a biológiai sokféleségnek és az egészséges erdei ökoszisztémának a fenntartásához vagy helyreállításához; a következő tevékenységek költségei támogathatóak:

a) Fák és az erdőkben élő más növényzet ültetése, ritkítása és kidöntése, a kidőlt fák eltávolítása, valamint a légszennyezés, állatok, vihar, tűz, áradások vagy hasonló események által tönkretett erdők helyreállítása, valamint ezen intézkedések tervezési költségei, amennyiben az ilyen intézkedések elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és biológiai sokféleség vagy a hagyományos tájkép fenntartásához vagy helyreállításához való hozzájárulás. Nem nyújtható viszont támogatás az olyan fakidöntéshez, amelynek elsődleges célja a fakitermelés, illetőleg az olyan újratelepítéshez, amelynél a kivágott fákat hasonlókkal helyettesítik. Támogatás nyújtható az erdőterület növelése, a biodiverzitás előmozdítása, a rekreációs célokat szolgáló fás területek kialakítása, az erózió és az elsivatagosodás elleni küzdelem vagy az erdő ehhez hasonló egyéb védelmi funkciójának előmozdítása érdekében végrehajtott erdőtelepítéshez, ideértve ezen intézkedések tervezési költségeit. Az erdőterület növelése csak bizonyított környezetvédelmi okokból támogatható, például ha jelenleg kevés az erdőterület vagy az erdőterület ily módon összefüggővé tehető; nem adható támogatás a rövid távon hasznosítható fajtákkal való beültetésre. Nem nyújtható támogatás egyszerű fadöntéshez és helyettesítő telepítéshez, illetve az ültetvények fenntartásával kapcsolatos olyan tevékenységekhez, amelyek elvégzése nem szükséges a fenti célok legalább egyikének eléréséhez. A rekreációs célokra kialakított fás területeknek rekreációs használatra térítésmentesen nyitva kell állniuk a nyilvánosság előtt. A hozzáférést abban az esetben lehet korlátozni, ha erre az érzékeny területek védelme érdekében szükség van.

b) Az erdők talajminőségének fenntartása és javítása, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosítása. Az intézkedések tartalmazhatják a talaj trágyázással és az erdő természetes egyensúlyának fenntartására irányuló más kezeléssel történő javítását, csökkentve a vegetáció túlzott mértékű sűrűségét, valamint biztosítva a kielégítő mennyiségű víz megtartását és a megfelelő vízelvezetést. A támogatás ezen intézkedések tervezési költségeit is fedezhetik. Az intézkedéseknek nem szabad csökkenteniük a biodiverzitást, nem okozhatnak tápanyag-kioldódást, illetve nem gyakorolhatnak káros hatást a természetes vízi ökoszisztémákra vagy a vízi védőkörzetekre.

c) A kártevők, a kártevők által okozott károk és a fák betegségeinek megelőzése, felszámolása vagy kezelése, az állatok általi károkozás megelőzése és kezelése, valamint az erdőtüzek megelőzését szolgáló célzott intézkedések, beleértve az utak és a többi szükséges infrastruktúra kiépítését és fenntartását is. A támogatható költségek tartalmazhatják a megelőzéssel és a kezeléssel kapcsolatos intézkedésekkel – ideértve a talaj újraültetéshez való előkészítését –, illetve az ilyen intézkedésekhez szükséges termékekkel, berendezésekkel és anyagokkal összefüggő költségeket. A támogatás nyújtásakor a biológiai és mechanikus megelőzési és kezelési módszereket kell előnyben részesíteni, kivéve ha bizonyítható, hogy az ilyen módszerek nem elégségesek a szóban forgó betegség vagy kártevő elleni küzdelemhez. A faállomány-veszteség és a faállomány újratelepítésének költsége támogatással ellentételezhető a hatóságok utasítására, a szóban forgó betegség vagy kártevő elleni küzdelem keretében megsemmisített vagy állatok által elpusztított faállomány piaci értékéig. A növekedési veszteség piaci értékének kiszámításakor figyelembe lehet venni, hogy a kiirtott faállomány mennyivel növekedett volna, ha nem vágják ki idő előtt.

d) A természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása, a tervezési költségekkel együtt.

e) Az erdei utak és a turisztikai infrastruktúra – ezen belül a sajátos szükségletű személyeknek szánt létesítmények, az irányjelzők, megfigyelési pontok és hasonló építmények – kiépítése, javítása és karbantartása, ideértve a tervezési költségeket is, amennyiben az erdő és az infrastruktúra rekreációs célokra ingyenesen áll a nyilvánosság rendelkezésére. Az erdőkhöz és az infrastruktúrához való hozzáférés korlátozható, amennyiben az érzékeny területek védelme vagy az infrastruktúrák rendeltetésszerű és biztonságos használata ezt szükségessé teszi.

f) Információs anyagok és tevékenységek – például szemináriumok, public relations események, valamint a nyomtatott vagy elektronikus médiában közzétett, az erdőkre vonatkozó általános információkat terjesztő információk – költségei. A támogatott intézkedések és anyagok nem tartalmazhatnak megnevezett termékekre vagy termelőkre vonatkozó hivatkozást, és nem reklámozhatják a hazai termékeket.

g) A természetvédelmi területként használt vagy használandó erdőterület vásárlásának költségei. A szóban forgó erdőterületet teljes egészében és véglegesen természetvédelmi területté kell nyilvánítani szabályzati vagy szerződéses kötelezettségek útján.

(176) A Bizottság akkor fogja a mezőgazdasági vagy nem mezőgazdasági földterületeken történő erdőtelepítésre, a mezőgazdasági földterületre vonatkozó agrár-erdészeti rendszerek létrehozására, Natura 2000-kifizetésekre, erdő-környezetvédelmi kifizetésekre, az erdészeti potenciál helyreállítására és a megelőző intézkedések bevezetésére irányuló állami támogatást, valamint a termelési célú beruházásokat a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha a támogatás megfelel az 1698/2005/EK rendelet 43–49. cikkében megállapított valamennyi feltételnek, és intenzitása nem nagyobb az e jogszabályban meghatározott maximális intenzitásnál.

(177) A Bizottság akkor fogja engedélyezni a vonatkozó kötelező előírásokon túlmenő környezetbarát erdészeti technológiák használata miatti többletkiadások és elmaradt bevételek utáni állami támogatást, ha az erdőtulajdonos önkéntes kötelezettségvállalásban vállalja, hogy ilyen technológiát fog használni, és ez a kötelezettségvállalás teljesíti az 1698/2005/rendelet 47. cikkében szereplő feltételeket. Az 1698/2005/EK rendelet mellékletében meghatározott összegeket túllépő támogatás elvben csak akkor nyilvánítható a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek, ha bizonyítható többletkiadásra és elmaradt bevételre adták rendkívüli esetekben, kellően megindokolandó különleges körülményeket figyelembe véve, olyan kötelezettségvállalások javára, amelyeknek kimutatható és jelentős kedvező hatása van a környezetre.

(178) A Bizottság akkor fogja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek minősíteni az erdőterület vásárlásához adott állami támogatást, ha a támogatás intenzitása nem haladja meg [a csoportmentesítési rendelet 4. cikkében] a mezőgazdasági termőterület vásárlására meghatározott mértéket.

(179) A Bizottság akkor fogja az erdőtulajdonosok és erdészek képzésére, valamint harmadik felek által nyújtott konzultációs szolgáltatásokra – beleértve az üzleti tervekre, az erdőgazdálkodási tervekre és a megvalósíthatósági tanulmányokra, valamint a versenyeken, kiállításokon és vásárokon való részvételre – irányuló állami támogatást a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha a támogatás megfelel a [leendő mentesítési rendelet 14. cikkében] megállapított feltételeknek.

(180) A Bizottság akkor engedélyezi az erdészeti társulások létrehozására irányuló támogatást, ha a támogatás megfelel a [leendő mentesítési rendelet 9. cikkében] megállapított feltételeknek.

(181) A Bizottság akkor fogja engedélyezni az új módszereket népszerűsítő tevékenységekhez – például az ésszerű nagysűgrendű kísérleti és demonstrációs projektekhez – adott állami támogatásokat, ha a támogatások teljesítik az (ezen iránymutatások (107) bekezdésében) rögzített feltételeket.

(182) E fejezet rendelkezései nem sértik az összes ágazatra, illetőleg a kereskedelemre és az iparra alkalmazandó többi szabálynak az erdészetre való alkalmazásának lehetőségét.

VIII. ELJÁRÁSI ÜGYEK

VIII.A. Bejelentés

(183) Az alábbi pontokra is figyelemmel valamennyi új támogatási rendszert és valamennyi új egyedi támogatást azelőtt kell bejelenteni a Bizottságnak, mielőtt azok a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése és a Szerződés 88. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK rendelet ([59]) rendelkezései alapján hatályba lépnének. Ez nem vonatkozik a Bizottság által az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet ([60]) alapján elfogadott valamely mentesítési rendelet hatálya alá tartozó támogatásra.

(184) Az 1698/2005/EK rendelet 89. cikkével összhangban a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében nem kell külön bejelenteni az olyan vidékfejlesztési intézkedésekre vonatkozó kiegészítő finanszírozás nyújtására szánt állami támogatásokat, amelyek tekintetében a közösségi támogatást jóváhagyták, feltéve, hogy ezt a támogatást bejelentették a Bizottságnak és azt a Bizottság a szóban forgó rendeletben említett programozás részeként a rendelet rendelkezéseivel összhangban jóváhagyta.

(185) E kivétel előnyeiből való részesülés érdekében maguknak a szóban forgó intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az állami támogatás valamennyi lényeges feltételét, és különösen az ezen iránymutatásokban megállapított, a támogatható költségekre és a támogatási intenzitásokra vonatkozó feltételeket. A kiegészítő állami támogatás ezekre egyenként szétosztott összegeit – a vidékfejlesztési végrehajtási rendelet rendelkezéseivel összhangban – a vidékfejlesztési tervben egyértelműen meg kell határozni. A terv bizottsági jóváhagyása csak az ekként meghatározott intézkedésekre fog kiterjedni. A más intézkedésekre – függetlenül attól, hogy a tervben szerepelnek-e vagy sem – vagy az olyan intézkedésekre nyújtott állami támogatásokat, amelyekre a tervben szereplőktől eltérő feltételek vonatkoznak, a 88. cikk (3) bekezdésével összhangban külön kell a Bizottságnak bejelenteni.

(186) Ezen túlmenően a terv bizottsági jóváhagyása csak a tagállam által meghatározott támogatási összegre fog kiterjedni.

(187) Ugyanezen szabályokat kell alkalmazni analógia útján a vidékfejlesztési tervek módosításaira is.

([59]) HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

([60]) HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

VIII.B. A támogatási rendszerek időtartama

(188) A mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló 2000–2006-os közösségi iránymutatások értelmében a Bizottság elfogadta a határozatlan időtartamú támogatási rendszerekre vonatkozó állami támogatási bejelentéseket. Ez az átláthatóság hiányához vezethet, különösen akkor, ha a támogatásra vonatkozó intézkedést jó néhány évig nem használják. Ezen túlmenően pedig megnehezíti a Bizottság valamennyi meglévő rendszerre vonatkozó rendszeres felülvizsgálati kötelezettségének teljesítését.

(189) A Bizottság ezért a jövőben csak a határozott időtartamra szóló támogatási rendszereket fogja engedélyezni. Az olyan intézkedésekre irányuló állami támogatásra kiterjedő támogatási rendszereknek, amelyek részesülhetnek az 1698/2005/EK rendelet szerinti társfinanszírozás előnyeiből is, a 2007–2013-as programozási időszak időtartamára kell korlátozódniuk. A többi támogatási rendszer nem írhat elő hét évnél hosszabb időtartamot.

VIII.C. Éves jelentések

(190) A 659/1999/EK rendelet 21. cikke előírja, hogy a tagállamoknak éves jelentést kell benyújtaniuk a Bizottságnak valamennyi létező támogatási rendszerről, amelyre tekintettel feltételt megállapító határozat alapján nem áll fenn egyedi jelentéstételi kötelezettség. A részleteket az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet állapítja meg ([61]).

(191) A Bizottság fenntartja annak jogát, hogy a létező támogatási rendszerekről eseti alapon további információt kérjen, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy a Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése szerinti feladatait el tudja végezni.

(192) Amennyiben nem nyújtanak be éves jelentéseket ezen iránymutatásokkal összhangban, a Bizottság a 659/1999/EK rendelet 18. cikkével összhangban járhat el.

(193) A tagállamok által benyújtott éves jelentésekre tekintettel a Bizottság megteszi a megfelelő lépéseket az agrárszektorban az állami támogatásra vonatkozó információk átláthatósága növelésének biztosítására.

VIII.D. Új támogatásokra történő alkalmazás

(194) A Bizottság ezen iránymutatásokat 2007. január 1-jei hatállyal az új állami támogatásokra is alkalmazni fogja. A 2006. december 31-én függőben lévő bejelentéseket a támogatás bejelentésekor a mezőgazdasági ágazatban hatályban lévő, állami támogatásról szóló közösségi iránymutatások szerint kell értékelni A (195) bekezdésben említett intézkedéseken kívül a Bizottság 2007. január 1-jétől nem alkalmazza a következő szövegeket:

(a) Az agrárágazatban nyújtott állami támogatásról szóló közösségi iránymutatások;

(b) Az EK-Szerződés I. mellékletében szereplő termékek és az I. mellékletben nem szereplő bizonyos termékek reklámozásához nyújtott állami támogatásról szóló közösségi iránymutatások ([62]);

(c) A TSE-vizsgálatokra, az elhullott állományra és a vágóhídon keletkezett hulladékra vonatkozó állami támogatásról szóló közösségi iránymutatások ([63]). E szöveg eltörlését a megfelelőbb szabályozás indokolja, mert az említett iránymutatások főbb szabályait felvették az ezen iránymutatásokba. Az ezen iránymutatások hatálybalépése előtt nyújtott jogellenes támogatás vonatkozásában a Bizottság azonban továbbra is az említett iránymutatások 43. és azt követő pontjainak a jogellenes támogatásra vonatkozó rendelkezéseit fogja alkalmazni;

A Bizottság közleménye az állami támogatásokról: támogatott rövid lejáratú hitelek a mezőgazdaságban (crédits de gestion) ([64]).

VIII.E. A 2003-as csatlakozási okmány szerinti meglévő állami támogatások

(195) A 2003-as csatlakozási okmány ([65]) IV. melléklete 4. fejezetének 4. pontja szerinti meglévő támogatásnak tekintendő támogatási rendszerek és egyéni támogatások értékelésére a 2006. december 31-én hatályos, a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásról szóló iránymutatások alkalmazandók 2007. december 31-ig a (196) bekezdés sérelme nélkül, azzal a feltétellel, hogy az ilyen támogatások legkésőbb 2007. április 30-tól megfelelnek ezeknek az iránymutatásoknak.

VIII.F. Megfelelő intézkedésekre irányuló javaslatok

(196) A Szerződés 88. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság javasolja a tagállamoknak, hogy módosítsák meglévő támogatási rendszereiket, hogy e rendszerek legkésőbb 2007 december 31-től megfeleljenek ezen iránymutatásoknak, kivéve a mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy értékesítésével kapcsolatos beruházások tekintetében fennálló támogatási rendszereket, amelyeket legkésőbb 2008. december 31-ig kell megszüntetni, és a mezőgazdasági termőterület vásárlására irányuló beruházások meglévő támogatási rendszerekeit, amelyeket módosítnai kell, hogy ezen iránymutatásoknak legkésőbb 2009. december 31-től megfeleljenek.

([61]) HL L 140., 2004.4.30., 1. o. Az 1627/2006/EK rendelettl (HL L 302., 2006.11.1., 10. o.) módosított rendelet.

([62]) HL C 252., 2001.9.12, 5. o.

([63]) HL C 324., 2002.12.24., 2. o.

([64]) Lásd az 53. lábjegyzetet.

([65]) HL L 236., 2003.9.23., 797. o.

(197) A tagállamokat felszólítják, hogy legkésőbb 2007. február 28-ig írásban erősítsék meg azt, hogy elfogadják a megfelelő intézkedésekre irányuló javaslatokat.

(198) Amennyiben egy tagállam ezen időpont előtt elmulasztja írásban megerősíteni az elfogadást, a Bizottság a 659/1999/EK rendelet 19. cikkének (2) bekezdését fogja alkalmazni és – amennyiben szükséges – megindítja az abban a rendelkezésben említett eljárást.

VIII.F. **Lejárat**

(199) Ezen iránymutatásokat 2013. december 31-ig kell alkalmazni. Az iránymutatásokat a Bizottság fontos versenypolitikai megfontolások, vagy mezőgazdasági, illetve az emberi egészséggel és az állategészségüggyel kapcsolatos politikai megfontolások vagy más közösségi politikák vagy nemzetközi kötelezettségvállalások figyelembevétele érdekében azon időpont előtt módosíthatja.